

Schipbreuk op Malta



NANS-V.I.

Door K. NOREL

SCHIPBREUK OP MALTA



K. NOREL

SCHIPBREUK OP MALTA

Illustraties van Nans van Leeuwen

TWEEDE DRUK

G. F. CALLENBACH N.V. - UITGEVER - NIJKERK

Dit boek is een op zichzelf te lezen
vervolg op „Aaltje zoekt de herders”.

I

WIM AAN HET ROER

Wim staat aan het roer van de Albatros. Hij stuurt de kustvaarder.

Dat mag hij van zijn vader. „Wim, jij moet zeeman worden,” heeft vader straks gezegd. „Probeer het maar eens. Stuur het schip maar naar die rots.” En vaders hand wees naar een donkere punt, die Wim heel in de verte zien kon op de wijde zee.

Wim vond het fijn dat hij mocht sturen. Hij ging achter het stuurrad staan.

Maar Wim was te klein. Hij kon maar net over het grote rad heen kijken. En van de rots, die zijn vader aangewezen had, kon hij door de ramen van het stuurhuis alleen een heel klein topje zien, en dat nog enkel als hij op z'n tenen stond. En op je tenen kun je wel een poosje staan, maar aldoor, nee.

Vader zag het wel dat het moeilijk ging. Hij zei: „Zo gaat het niet. Maar wacht, ik weet wat!” Hij zette een kistje achter het stuurrad.

Wim is daar op gestapt en nu gaat het goed. Zijn hoofd komt nu een flink stuk boven het stuurrad uit en hij kan de rots, waarheen hij sturen moet, best zien. Het is een dikke, kale rots. Het sturen gaat gemakkelijk, vindt Wim. Hij hoeft maar te zorgen dat het vlaggetje op de boeg – het geusje heet dat vlaggetje – recht voor de rots blijft. Wijkt het geusje naar links, dan draait hij het roer een beetje naar rechts; wijkt het geusje naar rechts, dan draait hij het rad naar links. En dan komt telkens het vlaggetje weer recht voor de rots te staan.

„Flink, Wim,” prijst vader. „Je stuurt goed.”

Wim krijgt een kleur van vreugde. Hij kan dus sturen! Hij kan hun schip brengen, waarheen hij wil. Of ie ook een zeeman wordt!

De Albatros vaart naar de Middellandse Zee. Dit wordt hun tweede reis daarheen. Verleden najaar zijn ze er voor het eerst geweest. Op het Kerstfeest waren ze in Sfax, een haven in Noord-Afrika. Een heel vréemd Kerstfeest was dat, maar ook heel mooi. 't Was ècht Kerstfeest. Want Sfax leek op Jeruzalem. Er waren hoge muren rondom Sfax met huizen op die muren. Door poorten ging je binnen in de stad en in de poortgebouwen zaten grijze mannen. Dat waren de oudsten van de stad. Zo was het heel vroeger ook in Bethlehem. Er waren kreupelen en blinden en bedelaars in de straten van Sfax, en dat was net zo als je in de bijbel van Jeruzalem leest. En buiten de stad leek het op Palestina. Er stapten kamelen en er trippelden ezels langs de weg. Er gingen vrouwen naar de bron met kruiken op de schouder. En er waren herders in het veld, de wacht houdende over hun kudde. Dat was zoals eenmaal bij Bethlehem. Aaltje – Wims zusje – was gaan zoeken naar die herders. Zij had ze niet gevonden. Ze was gevallen en ze had haar voet verstuikt. Toen kon zij niet lopen, ze was in 't veld in slaap gevallen. Daar hadden de herders haar gevonden en naar een huis gebracht, dat wel een beetje op een stal geleek, de stal van Bethlehem. Daarbinnen zat een moeder met haar kindje. En aan de hemel straalde een grote ster. 't Was alles vreemd, en toch bekend. Het leek zoveel op het gróte Kerstfeest. En God had over het kleine meisje in het wijde veld gewaakt ¹.

Nu gaan ze voor de tweede keer naar de Middellandse Zee. Zou 't weer zo'n mooie reis worden?

„We gaan naar de zomer,” heeft moeder gezegd, toen zij vertrokken.

¹ Dit verhaal kun je lezen in „Aaltje zoekt de herders”.

In Nederland lag een dik pak sneeuw en alle vaarten waren dichtgevroren. In de haven van Delfzijl moest de Albatros een ijsvloer breken. Tweemaal moesten ze achteruit en dan met een vaartje er op in. En op de Eems voeren zij tussen schotsen. En koud dat 't was! Brrr . . . Wim en Aaltje zijn, nadat ze een poosje naar het ijs gekeken hadden, klappertandend de theehut in gevlucht, waar de verwarming lekker brandde.

Kijk, nu gaat 't geusje weer naar rechts. „Een beetje bakboord, Wim,” zegt vader. Wim draait aan het roer. Zo, dat is de goede koers.

Gaan zij de zomer tegemoet? Ze varen nu een dag of zes. Er is geen ijs meer. Dat was al weg, zodra ze de Eems uit waren. Maar het is nog net zo koud en guur als bij het vertrek en de zee is wild en het schuim is grauw. Het waait hard; de Albatros gaat op en neer op hoge golven. Maar om dat schommelen geeft Wim niets en Aaltje, die in het stuurhuis met haar poppen speelt, ook niet. Als je op een schip geboren bent en heel je leven hebt gevaren, weet je niet wat zeeziekte is.

Hoor Aaltje eens tegen haar poppen praten. „Jij moet naar bed, Boukje. Ja, want je bent zo bleek. Je bent vast een beetje ziek. O, maak je maar niet ongerust, kindje, 't gaat wel weer over, hoor. Saartje was ook zeeziek op de eerste reis en kijk nu eens, hoe flink ze is. Zo, welterusten!”

Aaltje legt Boukje in een poppeledikant en ze zet Saartje op een stoel, die ze aan een buis van de verwarming vastgebonden heeft. Want op een schip moet ook het speelgoed zeevast staan.

Daar maakt het schip een flinke duik naar stuurboord. Het poppestoeltje zit wel vast, maar de pop zelf niet. Ze wankelt. „Pas op, Saartje,” waarschuwt Aaltje. „Houd je vast!”

Het arme poppekind kan zich niet vasthouden. Het tuimelt uit de stoel en rolt helemaal naar de andere kant van het stuurhuis. Aaltje er achter aan, maar net als zij de pop wil grijpen, slingert het schip terug, diep over bakboord, en de pop rolt weer mee. Aaltje kan haar kind niet pakken. Wim lacht erom.

„Roerganger, let op!” waarschuwt vader, die bij het voorraam van het stuurhuis op de uitkijk staat.

Wim kijkt verschrikt naar buiten. Waar is de dikke rots, waarop hij aansturen moet? Hij ziet 'm niet. O toch! Dáár, vèr over stuurboord. Hij is lelijk uit de koers geraakt doordat hij naar Aaltje en haar poppen keek in plaats van op zijn werk te letten.

„Maaal om je roer,” zegt vader. „Moet ik je helpen?”

„Ik kan best,” zegt Wim trots.

Hij draait hard aan het stuurrad. Maar het geeft niet. Hij draait nog verder; het gaat zwaar. Ha, nu helpt het; de rots komt dichterbij. Hij is al bijna voor de boeg.

„Recht zo ie gaat,” zegt vader.

„Ja, vader!” Wim laat het roer los.

Hij zucht van het zware werken. Maar nu is het weer voor elkaar. Hij kan best sturen, hoor. Alleen, hij moet goed blijven letten op de rots en niet naar Aaltje en haar poppen kijken. Dat is trouwens geen speelgoed voor een jongen.

Wat is dat nu? De rots is plotseling aan de andere kant; straks rechts, nu links van het schip. En het gaat nòg verder.

„Wim!” waarschuwt vader weer, nu heel nadrukkelijk.

„Ja, ja!” Hij draait weer aan het stuurrad, maar de rots wijkt verder weg, in plaats van dat hij dichterbij komt. En nu weet Wim opeens niet meer naar welke kant hij draaien moet, naar links of rechts. „Vader!” roept hij.

Vader is er al. Hij grijpt het roer. In een ogenblik heeft hij de Albatros weer op de goede koers.

„Nu jij weer, Wim,” zegt vader.

Wim durft zijn handen nauwelijks meer aan het rad te slaan.

„Ik kan het immers niet!”

„Je kunt het best,” zegt vader rustig. „Toe maar.”

Wim pakt de spijlen weer, maar zijn handen beven.

Kijk, nu gaat 't goed. Het geusje is recht voor de rots, en het blijft daar. Rechttoe, rechtaan gaat het op het stuurpunt af.

Wim kan het tóch wel.

Ja, maar zijn vader staat nu naast hem en zodra het even scheef begint te gaan, legt die zijn hand een ogenblik op het rad. Dan gaat 't vanzelf weer goed.

Nu is de dikke, kale rots vlakbij. Hij kan er niet meer op sturen. Dan zou de Albatros er tegen botsen. Ze moeten er *langs* heen. Vader neemt het roer.

Wim en Aaltje staan samen voor het zijraam van het stuurhuis te kijken naar de rots, die zij passeren. Wat een bonk steen is Kaap Vincent! Heel hoog, heel breed, heel kaal. Geen sprietje groeit erop.

Vader stuurt het schip met een wijde bocht om de kaap heen. Nu zien ze er achter.

„O, Wim, kijk daar!” roept Aaltje.

Wim kijkt. Ei, dat is mooi! In Nederland was alles sneeuw en ijs. Op zee was alles grijs. De rots was kaal. Hier, achter de rots, is het plotseling groen. Een grote weide vol mals, jong gras en bloemen gloeit van de oever naar een heuvel. Er staan veel bomen vol in het blad. En bloest er geen oranje tussen het groen? Het is hier lente, volop lente. Er grazen koeien op de helling van de heuvel; er lopen schapen in de wei en lammetjes huppelen om hun moeders heen. De zee is ook bij toverslag veranderd. Van mat-grijs is die helder-groen geworden. Het grauwe schuim, waarmee straks het water was bedekt, is weg. Er zijn nu alleen nog leuke witte kuifjes op de golven, die niet meer hoog zijn zoals straks. Wim en Aaltje hoeven zich niet langer vast te houden aan de stangen onder de ramen van het stuurhuis. Saartje rolt niet meer uit haar poppestoel, en Boukje hoeft niet langer in haar poppedikant te liggen; ze is opeens genezen van haar zeeziekte.

Daar komt moeder de trap op naar het sloependek. Ze wenkt: „Kom buiten, kinderen.”

Ze komen. Wim is in een wip het stuurhuis uit. Aaltje zoekt om haar manteltje. Maar vader zegt: „Dat is niet nodig. Je mag zo

naar buiten gaan. Het is niet koud meer. Kijk maar, het raam staat open."

En dan stapt ze naar buiten, zonder mantel. Aan de andere zijde van de kale rots was het koud en guur. Hier is het lekker luw. Ze zijn opeens van het barre noorden in het zoele zuiden aangekomen. Moeder heeft gelijk gehad, toen ze bij de afvaart zei: „We gaan naar de zomer toe." Hier is het zomer, al is het pas 1 maart.

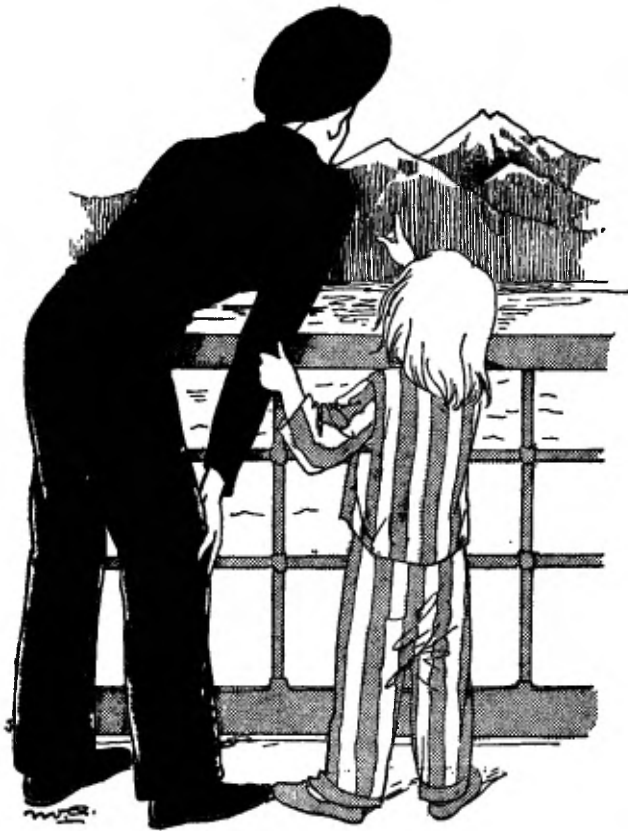
Aaltje wordt wakker. Wat is het licht! Hoe laat zou het al zijn? De zon kijkt door het ronde raampje in haar hut, recht in haar kooi. Zij knippert met de ogen tegen het felle licht.

O, ze heeft zich vast verslapen. Heeft moeder dan vergeten haar te roepen? Aaltje gaat rechtop in haar bed zitten, luisterend of ze moeder in de theehut hoort. Maar door het gedreun van de machine is er niet veel te horen.

Ze klimt over de hoge kooirand. Op de vorige reis naar de Middellandse Zee is Aaltje uit haar bed getuimeld, toen het schip een extra grote slinger maakte. Daarop heeft vader een plank ervoor gemaakt, zo hoog dat zij er nooit meer uit kan vallen, al ging de Albatros ook op zijn kop staan. Maar zij moet klimmen om uit en in haar bed te komen. Wel, zij kan klimmen! Ze laat zich uit de hoge kooi zakken en gaat op haar knieën op de bank, die tegen de wand onder het ronde raampje staat. Zo kan ze door de patrijspoot zien.

De zee is prachtig. Helder-blauw, bestrooid met gouden lovertjes van zonnestralen, die in de golfjes breken. De zon staat al hoog aan de hemel. 't Is vast laat. Kijk, daar is land, een hele rij van bergen. En daar hoog boven... blinkend wit... Ligt daar sneeuw? Hoe kan dit? Gistermorgen voeren zij langs Kaap Vincent. Toen kwamen ze van de winter in de zomer. Zijn zij nu weer bij de sneeuw? Dat kan toch niet. Ze gaat naar 't dek. Daar kan ze het beter zien.

Aaltje wipt van de bank. Ze loopt de smalle gang door, klimt de



trap op, en stapt over de hoge drempel op het achterdek. Vader komt van de brug. „Hei, peuter, wat moet jij in je pyjama zo vroeg boven?”

„Is dat sneeuw?” vraagt Aaltje.

Vader kijkt naar waar haar vinger wijst. „Ja,” zegt hij, „dat is sneeuw.”

„Wordt 't nu weer winter?”

Vader lacht. „Maak je niet bang, Aaltje. Die sneeuw ligt op de toppen van de bergen. Daar in de hoogte is het altijd koud,

zelfs als het beneden heet is. Die sneeuw is eeuwige sneeuw. Wij hebben er geen last van."

„O," zegt Aaltje, „o!" Ze begrijpt het niet goed. „Is het daarboven altijd koud? En 't is toch dichterbij de zon."

Vader tilt zijn meisje op. „Dat is vreemd, hè?"

„En moet ik weer naar bed?" vraagt Aaltje verder. „Het is toch al lang licht."

„Dat is ook vreemd, hè?" zegt haar vader. „Er zijn veel vreemde dingen in de wereld, Aaltje. Dat ondervind je als je ver vaart. Later zul je het wel begrijpen. Van die sneeuw en van dat licht. Nu naar je kooi, m'n kind. Moeder is nog niets eens op. Nog een uurtje slapen. Dan mag je spelen op het dek. Want hier is het lekker warm, ondanks die sneeuw daarboven."

II

AALTJE KRIJGT EEN KRUIKJE

De Albatros is nu diep in de Middellandse Zee, vier dagen varen. Het is iedere morgen vroeger licht geworden, maar ook iedere avond vroeger donker. Ginds ligt een rots. Hij lijkt op Kaap Vincent. Hij is net zo kaal en bruin, maar nog veel breder en hoger – een grote berg. Dit is Kaap Bon.

Op de vorige reis zijn ze hier afgezwinkt naar het zuiden. Nu vaart het schip nog verder naar het oosten.

Wim en Aaltje staan op het sloependek bij de verschansing. Ze turen in de richting van de kaap. Hier hebben ze op de vorige reis vissersboten gezien, vreemd en toch bekend. Het waren net zulke boten als op de platen in de kinderbijbel stonden. Zouden ze die bootjes nu weer zien?

Ze zijn er niet. De schepen, die ze hier ontmoeten, zijn van het-

zelfde soort als ze op de Noordzee en in Nederlandse havens zien. Ginds komt een grote boot aan met de schoorsteen achterop. Dat is een tankboot, vol met olie. Uit de baai van Tunis komt een hoog wit schip aanvaren. Dat is een passagiersboot. Een grote vrachtboot haalt hen in; achterop wappert een rood-wit-blauwe vlag. Dat is een Nederlander. Er zijn op zee geen ouderwetse vissersbootjes, zoals de vorige keer.

„Kijk, Wim, wat is dat?” vraagt Aaltje, terwijl ze haar broertje wijst op iets, dat door het water schiet.

Wim kijkt er naar. Het is een zilveren streep, die door het blauwe water stuift. Wat zou het zijn? Een duikboot soms? Vaart die zo hard? Ginder glijdt nog zo'n streep en daarachter weer een. Ze komen nader. O, nu spuit er opeens water uit, een hoge fontein. Wat is dit vreemd.

Vader komt uit het stuurhuis. Met zijn verrekijker tuurt hij naar de zilveren strepen. „Ik geloof dat het vissen zijn,” zegt hij. Dát vissen? Zó groot? En kunnen vissen zó hard zwemmen? Ze gaan véél harder dan de Albatros. Ze schieten als een pijl door het water. En die fontein, wat is dat?

„Dan blazen de vissen de lucht en het water, dat ze binnengekregen hebben, uit. Kijk, Wim, zie je zijn staart?”

Een staart steekt even als een vlag boven water uit en slaat dan krachtig naar omlaag. De zee gaat borrelen en de vis is weg. Maar ginder duikt een andere op. Er zijn wel vijf, zes van die grote vissen. Het is net of ze krijgertje spelen in heel wijde kringen rondom het schip. De kinderen hebben er plezier in.

„Ik denk,” zegt vader, „dat Jona door zo'n vis opgeslokt is.”

„Jona?” vraagt Aaltje.

„Ja, dat weet je toch wel?” herinnert Wim haar. „Die profeet, die van God naar Ninevé moest, maar hij wou niet. Hij vluchtte met een schip. Toen kwam er een storm; hij raakte te water, en hij werd opgeslokt door een grote vis, en na drie dagen spuwde de vis hem uit op het strand.”

Aaltje herinnert zich het bijbelverhaal nu best.

„Dat is op deze zee gebeurd, nietwaar vader?” vraagt Wim.

„Ja, dat is hier gebeurd.”

Wim knikt ijverig. Hij weet het best. Je ziet hier altijd dingen van de bijbel. De vorige keer die vissers en die herders. Nu deze vissen en wie weet wat ze straks nog zullen zien.

Vader gaat weer in het stuurhuis om de kaarten te bekijken.

Wim en Aaltje blijven bij de verschansing staan.

Nu zijn de grote vissen opeens weg, ondergedoken of verdwenen aan de horizon. Maar in de verte ziet Wim scherpe driehoekjes op het water. Dat moeten vissersboten zijn!

Hij gaat naar vader in het stuurhuis. „Vader, daar zijn ze toch, die vissersboten. Varen we er langs?”

Vader ziet door de kijker naar de driehoekjes. „Ja, het zijn vissersboten. Maar ze liggen niet in onze koers. We moeten naar Malta, Wim.”

„Och toe, vader,” bedelt Wim. „’t Is maar een klein eindje om.”

„Een kapitein behoort de kortste weg te nemen,” zegt vader streng, maar tegelijk lacht hij een beetje en geeft hij een knip-oogje aan Wybo, Wims grote broer, die nu aan het roer staat.

Wim heeft dit laatste niet gezien. Teleurgesteld zoekt hij weer naar de driehoekjes. En dan ontdekt hij dat ze recht voor de boeg gekomen zijn.

„Aaltje, we gaan er heen!” juicht hij, het stuurhuis uit springend, naar zijn zusje.

Ze naderen snel. Wim en Aaltje kunnen de scheepjes nu duidelijk onderscheiden. Het zijn net zo als die van verleden jaar. Op het voorste schip wordt juist een net aan boord getrokken. Kijk die mannen sjoeren! Het net is vast erg zwaar. Nu kunnen ze de vissers in het scheepje ook goed zien. Ze hebben lange mantels aan en doeken om het hoofd gewonden. Precies als de discipelen uit het boek met bijbelse vertellingen.

„Die daar,” zegt Wim. „Die grote met de baard, dat is Petrus.”

„Ja, ja,” lacht Aaltje, „en die kleine is Andreas.”

„En die jonge man, da's vast Johannes,” gaat Wim erop door.

„En dat Jacobus!” roept Aaltje uit.

Nu hebben de vissers het net aan boord. Ei, wat een vangst!

Een net vol grote vissen.

De kinderen roepen naar de vissers.

„Dag, Petrus!” zegt Wim.

„Dag, Jacobus!” roept Aaltje.

„Dag, Andreas. Dag, Johannes!” roept Wim weer.

De mannen kijken op. Kinderen op een vrachtboot, dat zijn ze niet gewend. Ze steken hun armen op en wuiven naar hen en ze lachen ook en roepen iets terug.

„Ze zijn het!” juicht Aaltje. „Ze zijn het!”

„Wie zijn het?” vraagt moeder achter hen. Zij is uit de theehut gekomen om te kijken, waar de kinderen zoveel drukte over maken.

„Het zijn Petrus en Johannes!” roept Aaltje.

„En Jacobus en Andreas,” voegt Wim eraan toe.

Moeder glimlacht. „Ja, die discipelen waren vissers. Best mogelijk dat zij zulke mannen zijn geweest als deze,” zegt zij.

Een van de vissers houdt een grote vis omhoog. „Kopen?” vraagt hij.

„Ja, ja!” roept moeder. Ze wil kopen. En tegen vader: „Man, ze hebben vis voor ons. Wil je even stoppen?”

Vader zet de telegraaf op stop en daarna op achteruit. 't Schip ligt niet dadelijk stil. Het schiet het vissersbootje een heel eind voorbij. Maar daarna vaart het langzaam achteruit en de vissers roeien toe.

Wybo heeft de touwladder uitgehangen en daarlangs klimmen de vissers aan boord van de Albatros. De jonge man, die Wim Johannes heeft genoemd, draagt een mand vis, en Petrus met de baard blijkt de baas te zijn. Met hem gaat moeder onderhandelen over de prijs. Zij haalt haar beurs voor de dag en laat Nederlands en Engels geld zien, maar Petrus schudt het hoofd. Hij wijst naar de sigaret, die Wybo rookt.



Ah, ze willen sigaretten in plaats van geld. Wel, dat kan! Sigaretten genoeg aan boord. Vader haalt een aantal pakjes uit de provisiekamer. „Zo goed?”

De vissers vinden het prachtig. Ze halen nog een paar grote vissen uit hun bootje en doen die erbij. En alle vier steken ze meteen een sigaret op. Nee, nu zijn ze toch niet Petrus, Johannes, Jacobus en Andreas. Apostelen, die sigaretten roken, dat is te vreemd.

Het zijn wel vriendelijke mannen. De jonge, die op Johannes lijkt, geeft Wim een hartelijk kneepje in de arm, en de oude,

die zij Petrus noemden, strijkt Aaltje over het haar. En Andreas klimt de touw ladder af naar zijn boot en komt na een poosje weer terug met een klein, stenen kruikje. Dat geeft hij Aaltje. „Dit is voor jou,” beduidt hij.

Zij bekijkt het. 't Is een vréemd kruikje. Het heeft een uitlopend voetje en daarin zijn twee nauwe gaatjes. Als je er van boven water in zou gooien, loopt het er door die gaatjes weer uit. „Wat is het voor een kruikje?” wil ze vragen. Maar de vissers kunnen haar niet verstaan. Ze gaan weer in hun boot.

Wybo gooit het draadje los, waarmee ze hadden vastgemaakt, en haalt de touw ladder weer in. Vader zet de telegraaf op volle kracht vooruit. De motor gaat weer dreunen. De schroef woelt in het water. De vissers hijsen zeil. Terwijl de Albatros verder naar het oosten stoomt, vaart het vissersscheepje naar het zuiden. Het puntig sprietzeil, oranje in de zon, steekt sterk af bij het diep-blauwe water.

Op de Albatros gaat het spetteren in de braadpan. Moeder bakt de vissen.

Aaltje bekijkt het vreemde kruikje nog eens. Wim weet ook niet, waarvoor het dienen moet. Van boven een gat en op zij twee gaatjes. Vreemd.

„Ik denk dat het een lampje is,” zegt vader.

Een lampje? De kinderen lachen. Nu wil vader hen in het ootje nemen. Een kruikje is toch geen lamp.

„Vraag eens aan de machinist om een stukje poetskatoen,” draagt vader Wim op.

Wim daalt de steile ijzeren ladder af naar de machinekamer. Daar is de machinist bezig de motor te smeren. Uit een kan met lange tuit spuit hij de olie tussen raderen. Wim moet hard schreeuwen, want het is in de machinekamer een leven als een oordeel; hij kan zichzelf haast niet verstaan. Maar de machinist verstaat hem wel. Met een dot poetskatoen klimt Wim naar boven.

Vader draait van het katoen twee pitjes en duwt die in de kleine

gaatjes van het kruikje. Dan neemt hij een beetje olie uit de fles, die moeder gebruikt voor het bakken van de vis, en giet die door het grotere gat bovenaan in het kruikje. „Het is een lamp,” zegt vader, „vanavond zullen wij eens proberen hoe hij brandt.” „Vanavond pas?” vraagt Aaltje, terwijl haar lipje zakt. Ze houdt niet van wachten.

„O, 't is gauw avond. Kijk maar eens naar de zon.”

De zon is achter hen, niet ver meer boven zee. Straks zal ze in het water onderduiken.

„Vreemd,” zegt Wim. „'t Is elke avond vroeger donker.”

„En iedere morgen vroeger licht,” voegt Aaltje eraan toe.

Toen ze vanmorgen wakker werd zag ze de zon alweer hoger staan dan gisteren en eergisteren.

„Dat komt omdat we naar het oosten varen,” zegt vader. „We varen naar de zon.”

Wim krijgt een dikke rimpel in het voorhoofd. De zon is toch *achter* hen. Ze rust daar als een gouden bal op het water.

„Maar morgenochtend is de zon weer vóór ons, Wim.”

„Ja . . . ja.” Hij snapt het nog niet goed.

„Eten, jongelui!” roept moeder.

De kinderen hollen naar de theehut. Moeder heeft een grote schaal goud-bruin gebakken vis op tafel gezet. Wybo is er al en vader volgt. De stuurman staat nu aan het roer. En of ze smullen! Aaltje eet twee grote moten, Wim wel drie.

Als 't eten afgelopen is, is het al donker. In de theehut brandt de grote lamp.

„Nu het lampje, vader?” vraagt Aaltje.

„Goed, nu het lampje.”

Wim draait het grote licht uit. Van buiten valt mat maanlicht in de theehut. Meer dan een flauwe schemer brengt het niet.

Vader steekt de beide pitjes aan. Twee kleine vlammetjes gaan pinkelen.

Aaltje houdt het lampje in de hand. Ze loopt ermee de theehut door.

„Weet je op wie je nu lijkt, Aaltje?” zegt Wim.

„Nou?” vraagt ze.

„Op een van de tien meisjes, die met hun lampen naar de bruiloft gingen.”

„Ja,” zegt vader. „Je bent net een van de tien uit die gelijkenis. Die hadden zulke lampjes.”

„Als je nu maar een van de *wijze* meisjes bent,” zegt moeder, „en niet een van de *dwaze* meisjes, wier lampjes waren uitgegaan, omdat de olie op was.”

„Hoe was dat ook weer?” vraagt Aaltje.

„De *dwaze* waren niet klaar voor de bruiloft, toen de bruidegom kwam; de *wijze* wel. Het betekent dat wij bereid moeten zijn, wanneer de Here Jezus komt, jij ook, m'n kind.”

Aaltje is gaan zitten, het lampje in de hand. De kleine lichtjes beschijnen haar gezichtje. Het is heel ernstig op dit ogenblik. Olie in de lamp. Klaar voor de bruiloft. Gereed zijn als de Here Jezus komt . . . „Ik hoop het, moeder,” zegt ze zacht.

Moeder geeft haar meisje een zoen. „En nu is het bedtijd, kinderen,” zegt ze. „Morgen zullen we op Malta zijn.”

III

STORM BIJ MALTA

„Vader, is dat Malta?” vraagt Wim, terwijl hij naar een zwart vlekje in zee, recht voor de boeg van de Albatros, wijst.

„Ja, jongen, dat is Malta.”

Wim zet de verrekijker voor de ogen. Het eiland is nog heel ver weg, maar door de kijker ziet hij al veel meer dan een vlekje. Door de kijker kan hij rotsen en torens onderscheiden.

Dat is dus Malta. Nu zijn zij er bijna. Het is een lange reis ge-

weet. Hoe lang heeft hij wel niet geduurd? Tien, elf, twaalf dagen? Wim is de tel kwijt. Fijn, dat ze er nu gauw zijn. Wanneer ze dichterbij het eiland komen, zal hij goed uitkijken. Vader heeft vanmorgen aan tafel gelezen van de schipbreuk van Paulus op Malta. Misschien ziet hij de inham wel, waar de schipper van Paulus' schip naar binnen wilde sturen. Misschien kan hij de bank wel zien, waarop het schip is gestrand. De eilandbewoners waren erg vriendelijk voor Paulus. Hij heeft gelogeed op het landgoed van de bestuurder van Malta. Zou dat landgoed er nog zijn? 't Zal wel niet. Het is zó lang geleden dat Paulus op het eiland was. Maar in het oosten zijn heel oude dingen. De stadsmuren van Sfax waren wel tweeduizend jaar oud, is hem verteld.

Daar komt Aaltje in het stuurhuis. Zij wil ook door de verrekijker Malta zien. Ze houdt hem voor de ogen, maar ze kan niets ontdekken.

„Zó moet je kijken,” helpt Wim haar.

Nu ziet ze alleen maar water.

„Zó moet je kijken,” zegt Wim nog eens, en dan ziet Aaltje alleen maar lucht. Het eiland ziet ze niet.

Dan legt Wim de kijker op de rand van het voorraam, nadat hij eerst zelf Malta weer in het vizier genomen heeft.

Aaltje tuurt opnieuw, maar weer ziet ze alleen maar golven of alleen maar wolken. Ze wil het opgeven. Tot opeens! Daar: hoge rotsen en hoge torens. Dáár is het eiland. De kijker haalt het dichtbij.

Ha, ze zijn vlak bij Malta.

Straks liggen ze in de haven. Dan is de lange reis voorbij en mag zij met moeder de wal op. Zou Malta net zo vreemd zijn als Sfax? Die stad had hoge muren en nauwe straatjes, en de mannen hadden lange jurken aan, en de vrouwen droegen grote en zware sluiers. Je kon haar gezicht niet zien. Alleen één oog door een heel smal spleetje in de sluier. En er liepen kamelen langs de weg bij Sfax en er waren herders met hun kudden in

het veld. Op de avond voor het Kerstfeest heeft zij naar die herders gezocht. Zij heeft ze niet gevonden, maar de herders vonden haar, en hebben haar gebracht in een huis dat wel wat op een stal geleek en daar was een vrouw, die op Maria leek en er was ook een kind. En aan de hemel fonkelde een grote ster.

Wat zou ze nu op Malta zien?

„Kijk, Aaltje, kijk!” zegt Wim.

Hij wijst nu niet naar Malta, naar het zuiden, maar de andere kant op, naar het oosten. Daar is een regenboog. De benen staan op zee; de boog rijst hoog de lucht in. De prachtige kleuren steken sterk af tegen loden wolken: oranje, rood, groen, geel, blauw, paars . . . Hoe langer je ernaar kijkt, hoe meer kleuren je in de regenboog ontdekt. Wim heeft nog nooit zo'n heldere regenboog, die zoveel kleuren had, gezien en Aaltje ook niet.

„U wel, vader?” vraagt Wim.

Vader heeft niet veel oog voor de kleuren. Hij kijkt naar achteren, naar het westen. Daar komen donkere wolken opzetten.

„We krijgen storm,” voorspelt hij.

„Zouden we voor de bui binnen kunnen zijn?” vraagt Wybo, die aan het stuurrad staat.

Vader tikt op de barometer aan de wand van het stuurhuis. De zwarte wijzer gaat iets achteruit, maar niet zo hard. Hij neemt de lucht nauwkeurig op. Ze ziet er wel dreigend uit, maar de zwarte wolken drijven niet snel. „Ik denk dat het nog een paar uur duren zal, voor we er last van krijgen,” antwoordt hij. „O, dan zijn we al lang binnen,” meent Wybo. „'t Is geen uur varen meer.”

„Naar het eiland niet,” geeft zijn vader toe. Maar dan zijn we nog niet binnen. Aan deze kant van Malta is geen haven. We moeten een eind langs de kust. Enfin, laat ons het maar proberen.”

Ze naderen het eiland. Met de kijker voor de ogen leunt Wim over het neergelaten raam van het stuurhuis naar buiten om beter te kunnen zien. De rotsen, die hij straks al heeft ontdekt,

zijn hoog en ruw. Daarvóór is het water wit. Hei, wat een schuim!
De golven breken op de banken. Op zo'n bank is dus Paulus'
schip gestrand.

Er vallen grote druppels op Wims hoofd en handen; de eerste
druppels van een bui, die hevig wordt. De regen klettert op het
dek en op het dak van het stuurhuis. Miljoenen bellen wellen
uit de kalme zee en spatten stuk. Malta is opeens niet meer te
zien door de dichte regen. En dan waait er plotseling ook een
harde wind. Hij giert door het want en jaagt de golven op. De
Albatros gaat huppelen en springen.

De bui is snel voorbij. Onpeilbaar diepe gaten van het helderst
blauw boren zich in de zwarte wolken. De zon breekt door. Een
nieuwe regenboog, nog rijker en nog helderder dan de eerste,
vertoont zich aan de hemel. En boven deze spant zich nog een
tweede boog, veel wijder en veel hoger dan de andere, met even
rijke, ofschoon zachtere kleuren.

De kinderen kijken ademloos naar de twee regenbogen.

„Kijk eens, moeder!” roept Aaltje naar haar moeder, die uit
de theehut komt.

Moeder ziet de regenboog. „Dat is het teken van Gods trouw,”
zegt ze.

Aaltje kijkt haar moeder vragend aan. Wat bedoelt ze daarmee?
„Herinner je je de geschiedenis van Noach niet?” vraagt moeder.
Aaltje knikt ijverig. O ja, die kent ze best. Dat is de geschiedenis
van de zondvloed. Toen Noach uit de ark kwam na de zond-
vloed, stond er een regenboog aan de hemel.

„Wel, toen heeft God gezegd dat Hij voor de mensen zorgen
zou, zo zeker als de regenboog telkens weer aan de hemel komt.
Daarom is hij het teken van Gods trouw, Aaltje.”

Zij knikt weer. Nu is de regenboog nòg mooier.

Vader heeft de verreijkker weer voor de ogen. Hij tuurt naar
Malta, dat uit de wegdrijvende wolken opduikt. Ze varen al een
poos langs het eiland. De rotsen rijzen loodrecht uit zee omhoog.
Ongenaakbaar zijn die rotsen.

Van onderen zijn ze door stroom en golflslag uitgehold. Zelfs een kat zou er niet langs omhoog kunnen klimmen, laat staan een mens. Voor de kust brandt het geweldig. Er liggen vast veel riffen en banken, waarop de golven breken met enorme kracht. Die kust is zeer gevaarlijk.

Vader speurt naar een opening tussen de rotsen. Er is op Malta een haven, een grote haven zelfs, La Valetta. Volgens de kaart moet ze hier ergens liggen, maar hij kan haar niet vinden. Geen havenmond, geen masten; hij ziet niets, wat op de nabijheid van een haven duidt. Er zijn alleen harde, hoge rotsen.

„Hijs de loodsvlag, Wybol” zegt vader. „Als wij hen niet zien, misschien zien zij ons wel.”

Wybo hijst de vlag, waarmee een schip een loods vraagt. Er komt een nieuwe bui. De wolken zijn nog zwarter dan straks. Het wordt nóg donkerder. Van Malta is weer niets te zien. De wind loeit door het want. Het schip steigert hoog op woeste golven. Tussen de gutsende regen ratelen hagelstenen op het dak van het stuurhuis.

Als deze bui weer afdrijft en het eiland opnieuw opdoemt uit de wolken, schrikt vader. De steile kust is vlakbij! Ze zijn er dicht naar toegedreven, en het kookt en bruist geweldig bij de rotsen. De zee is daar een heksenketel. En de Albatros drijft erop af, gestuwd door een sterke stroom.

„Afhouden!” roept vader naar Wybo.

Wybo werkt hard aan het roer. De kop van het schip wendt zich naar zee.

Als de Albatros een zeilschip was geweest, zouden ze hier gevaarlijk zitten. Dan kon hun wel eens overkomen, wat 't schip van Paulus overkomen is op deze zelfde kust: een stranding op de rotsen. Nu niet. Hun motor is krachtig; die brengt hen weer in volle zee, en het schip is sterk genoeg om daar een storm af te rijden. 't Zal alleen wat langer duren, eer ze binnen zijn. Nu ja, dat is zo vreselijk niet, al verlangen Wim en Aaltje wel erg naar het einde van de lange reis.

De motor dreunt. De Albatros loopt tegen de hoog opgezweepte golven op. Er slaan brokken water over de boeg. Het dek staat dikwijls blank. Het klettert telkens op de ramen van het stuurhuis.

Aaltje denkt, dat het regen is, maar Wim weet beter. Het regent niet. Het water, dat op het stuurhuis bruist, is zout. Het zijn de spatten van hoog overslaande golven.

De motor wint het van storm en stroom. Het eiland met zijn barre kust wijkt langzaam weg.

Voor de derde maal barst er een bui los en deze is veel erger dan de beide vorige. Het wordt nu midden op de dag zo donker als de nacht. De regen stroomt; de storm huilt; de zee brult als een woedend dier. Men kan nu niet meer onderscheiden wat er op het stuurhuis klettert: de golven of de regen. Men kan niet zien, waarmee het schip wordt overspoeld: met zee- of hemelwater.

Ze staan allen in het stuurhuis. Vader bij de fluit naar de machinekamer, Wybo aan het roer, moeder en de andere kinderen in een hoek.

Aaltje wordt bang. Ze grijpt zich vast aan moeders rokken. „O, moeder, we vergaan!”

Wim zegt: „Niet bang zijn, meid. Dat is niet nodig. De machine is sterk genoeg.”

En moeder troost haar meiske: „God kan ons altijd en overal bewaren, Aaltje.”

Dit laatste maakt Aaltje stil. Wie God bewaart is wel bewaard, weet ze. Maar haar hartje klopt nog bang.

„God is getrouw,” voegt moeder er nog aan toe. „Wij hebben pas de regenboog gezien.”

Terwijl het geweld van de storm nog heviger wordt en de zee nog erger brult, wordt het binnenin het schip opeens vreemd stil. De motor stampet niet meer!

Vader blaast in de spreekbuis naar de machinekamer. „Wat

scheelt er aan?" vraagt hij aan de machinist. Het antwoord, dat hij krijgt, doet hem van schrik verbleken.

„Houd de schuit op de wind!" gebiedt hij Wybo. „Ik moet naar beneden." Hij rent de trap af naar de machinekamer.

Wybo werkt hard aan het roer. Nu de machine niet meer meehelpt, is het moeilijk het schip met de kop op de wind te houden. Toch lukt het hem.

De golven breken niet meer met zoveel kracht als straks op het voorschip. Het weer bedaart, gelooft Wim en hij ademt opgelucht. Maar Wybo wordt juist ongerust. De wind giert en loeit nog even hard. Als de golven niet meer zo geweldig op de boeg beuken, betekent dit dat de Albatros niet langer vecht; het schip wordt meegevoerd! Het verlijert, noemen zeelui dat.

Ook deze zware bui gaat over. Het wordt weer licht. De zon laat zich opnieuw zien door een gat in de wolken. De regenboog komt nog eens prachtig aan de hemel staan.

Maar Wybo ziet de kust vlakbij!

Hij blaast fel in de spreekbuis. „We lopen op het strand!" roept hij naar zijn vader.

In een oogwenk is de kapitein terug in het stuurhuis. De toestand is kritiek, ziet hij onmiddellijk. Zij drijven met vaart naar de riffen en rotsen, waarop de branding bruist. En de motor is kapot!

„Anker uit!" roept hij naar de matrozen.

De mannen rennen naar de plecht. Zij maken het anker los. De ketting ratelt door het kluisgat in een rode wolk van roest. Vader wacht met toegeknepen lippen. Zal het anker houden? Er vaart een schok door het schip.

„Het anker houdt!" roept Wim.

Maar het houdt niet. Het heeft maar eventjes houvast gekregen. De sterke stroom, waarop het schip naar het strand drijft, rukt het onmiddellijk weer los. Het anker krabt. Nu een schok en dan een schok. Telkens wil het anker zich vastbijten in de

bodem. Maar de kracht, die het schip naar de branding jaagt, is te groot.

De kust komt angstig dichtbij. Je kunt de zuilen water zien, die bij de rotsen op naar boven spuiten; je kunt het donderen van de branding horen boven het gieren van de wind.

Aaltje huilt klappertandend. Wim is wit als een doek. Zij beiden kruipen tegen moeder aan.

Vader kijkt naar de kust.

Wreed, ongenaakbaar zijn de steile rotsen en vreselijk kookt de branding. Het schip gaat reddeloos te pletter, als het op die rotsen slaat.

„Moeder, moeder,” zegt Aaltje met een bevend stemmetje, „de regenboog is weg.”

„Wat wou je daarmee zeggen, Aaltje?” vraagt haar moeder.

„De regenboog was toch een teken,” zegt zij stamelend.

„Zorgt . . . zorgt God . . . nu niet voor ons?”

Moeder drukt Aaltje stijf de hand. „Jawel, m'n kind, jawel. Hij zorgt altijd voor ons.”

„Brengt Hij ons aan de wal?” vraagt Wim.

„Misschien aan wal. En anders . . . daar waar de Heer Jezus plaats bereidt aan allen, die in Hem geloven,” zegt moeder.

Wim huivert.

Maar Aaltje zegt: „Dat is in de hemel, en in de hemel is het schoon, hè moeder?”

„Ja, kind,” zegt moeder. Meer kan ze niet zeggen. Ze knelt de kinderen stijf tegen zich aan. De harde kust en de wilde branding komen al dichterbij.

Daar slaakt vader een kreet, een juichkreet. „Een inham! Mensen, een inham!”

In de ongenaakbare kust, waarin geen opening te bespeuren viel, hoe lang ze er ook naar hebben gezocht, is plotseling een gat recht tegenover hen; een inham met kalm water en daarachter strand.

Dit is de redding!

Wims hart springt op. Ha, God zorgt goed voor hen. De kust was nergens te benaderen, alleen hier well

Maar ze zijn nog niet gered. Ze moeten nog in de inham komen. Ervóór kookt een woeste branding en de ingang is maar nauw. Zou 't schip daar veilig door naar binnen kunnen komen? Wel, vader is een zeeman eerste klas; hij kan het vast!

Hoe moet het echter met het anker?

Vader moet kiezen: of wachten of het anker misschien op het laatste ogenblik nog grijpen zal, of het anker prijsgeven en dan proberen de nauwe inham in te sturen. Het is een hachelijke keus. Vader is snel besloten. „Laat het anker glippen!” roept hij naar de matrozen op de voorplecht.

Weer gaat de ketting ratelen in een wolk van roest. Als het einde van de lier gelopen is, slaat dat met een harde klap tegen de scheepswand. Dan is het voorbij. Het anker ligt in zee. Nu is de inham de enige kans op behoud van schip en mensen.

Vader neemt het roer van Wybo over. Het schip zwaait om. Gejaagd door de wind gaat het recht op de inham aan.

Ze raken in de branding. De Albatros steigert wild, telkens bedolven onder lillend schuim.

De inham is vlakbij. Je kunt het kalme water zien. Vader stuurt best. Ze gaan er recht op aan ondanks dat de wilde zee het schip tracht uit zijn koers te drijven. Nog honderd meter . . . Ze zijn bijna gered.

Daar dreunt een harde schok, die moeder van de benen werpt en Aaltje huilen doet van schrik en angst.

Vlak voor de inham is de Albatros op een rif gelopen, onzichtbaar onder water en in het schuim. Het schip steunt en kraakt te midden van de branding, die het veel harder beukt dan straks de golven deden.

„Vader?” vraagt Wim angstig.

„We zijn gestrand, m'n jongen. 't Schip is verloren.”

„En wij?” vraagt Wim.

„Wij zijn in Gods hand, Wim,” antwoordt vader.

IV

IN GROOT GEVAAR

De ene zware bui volgt deze dag op de andere. Nadat de zon weer even doorgebroken is en er alweer een prachtige regenboog gestaan heeft voor een grauwe lucht, komen er nieuwe wolkendrommen uit het noordwesten aangestormd. Het wordt weer duister; harde windvlagen jagen de golven zeer hoog op en vallen brullend aan op het gekluisterde schip; ze overstelpen het met kokend schuim. De kracht van de branding is zo verschrikkelijk, dat de Albatros in al zijn spanten kraakt. En héél erg kraken de spanten van het middenschip. Dit komt doordat het voorschip onwrikbaar vast zit op de rots, terwijl het achter-eind in zee hangt en heen en weer wil slingeren op de woeste golven.

„Wij mogen hier niet langer blijven,” zegt vader. „We moeten naar het voorschip toe.”

Op het achterschip zijn de hutten voor het kapiteinsgezin en is het logies voor de bemanning. De mensen wonen daar. Op het voorschip is alleen het kabelgat.

Maar zij kunnen op het achterschip niet blijven. Dat wringt en kraakt en kan elk ogenblik afbreken en in zee verdwijnen. Zij moeten naar het voorschip gaan. Misschien kunnen zij zo hun leven redden.

Vader gaat voorop met Aaltje in de armen. Hij draagt haar het trapje af. Hier slaat een zoute golf Aaltje al in het gezicht. In het gangboord waadt vader tot zijn heupen door het water. Zij grijpt zich aan zijn schouder vast, want hij kan haar slechts op één arm houden. De andere hand heeft hij nodig om zich aan de verschansing vast te klemmen.

Wanneer zij bijna bij de grote mast zijn, stort zich een zware breker over het schip. Vader en kind verdwijnen in het bruisend water. Aaltje hapt en snakt naar adem. Verdrinkt ze nu?

...er houdt haar vast en het water stroomt weer weg. Zij duiken op uit het schuin. Aaltje kan weer adembalen. En nu draagt vader haar snel naar het kabelgat, waar het water en de wilde wind niet kunnen komen.



Door een klein rond raam ziet Aaltje hoe na haar de anderen naar voren komen.

Daar komt de stuurman aan met Wim aan de hand. Als zij op het trapje naar het kuildek zijn, komt er een breker. Die wachten ze af, en daarna rennen ze naar het voorschip. Ze zijn in veilig-

heid juist vóór een volgende golf het kuildek weer diep onder water zet. Nu komen moeder en Wybo hand in hand. Zij wachten ook op het trapje een breker af. Daarna erdoor. Maar moeder kan niet zo hard lopen als Wim liep. Ze heeft haar been bezeerd, toen ze straks viel. 't Gaat langzaam: ze leunt zwaar op Wybo. En daar komt een verschrikkelijke golf. O, hij bespringt hen van achteren; hij overstelpt hen; moeder en Wybo verdwijnen in het witte schuim!

Aaltjes hart krimpt in elkaar van schrik. Ze knijpt haar vader stijf in de arm.

Het water stroomt weer weg. Daar is Wybo weer, maar moeder niet! Is moeder verdronken?

Moeder ligt tegen de verschansing in elkaar gedoken. Wybo wil haar oprichten, maar zij blijft liggen. Zij kan blijkbaar niet opstaan. Aaltje siddert.

Vader springt uit het kabelgat en glijdt meer dan hij loopt het gangboord door naar moeder. Hij richt haar op. Ha, ze kan toch staan. Tussen vader en Wybo strompelt zij naar voren.

Daar springt alweer een zware breker over de verschansing. Nu zijn zij alle drie bedolven door het water.

Aaltje klemt zich sidderend vast aan Wim.

Ha, vader komt weer uit het schuim te voorschijn, en daarna Wybo, en eindelijk moeder ook.

Maar zij moeten moeder dragen. En Wybo struikelt; die kan ook niet meer.

De stuurman schiet te hulp. Vader en hij dragen moeder naar het kabelgat en leggen haar neer op een opgerold zeil. Aaltje kijkt bang naar haar. Moeders ogen zijn gesloten; haar natte haren kleven aan het voorhoofd; haar wangen zijn vaal-wit en haar handen, die Aaltje heeft gegrepen, zijn ijskoud. Aaltje beeft en snikt.

Maar zie! Moeder doet de ogen open. Zij knipoogt tegen Aaltje en lacht flauwtjes.

Aaltje knijpt haar handen, ze zoent de bleke, natte wangen. Ze heeft haar moeder nog. Wat is ze blij!

Maar het is bang genoeg aan boord. De branding brult, de wind huilt; er kletteren hagelstenen op de ijzeren deur van het kabelgat. En er komt meer en meer beweging in het achterschip, dat door het woedende geweld der golven wordt gebeukt, terwijl het voorschip onwrikbaar vastzit op de rots. Het slingert heen en weer.

Ook deze bui passeert. Het wordt weer licht; de regen en de hagel minderen. Er komt dit keer evenwel geen zon; de lucht blijft grauw en de wind houdt stormkracht.

„We moeten de boot van het achterschip hierheen halen,” meent vader. „Anders raken we hem kwijt.”

De boot hangt in de davits achter op het sloependek en het achterschip wringt à heviger. Klinknagels springen uit de wand met een geweld, alsof geweren worden afgeschoten. Elk ogenblik kan het achterschip afbreken. Dit kan ook gebeuren onderwijl de boot te water wordt gelaten. Dan zullen de mannen, die eraan bezig zijn, in zee storten.

Maar het *moet*; dit is het laatste middel tot behoud.

„Wybo, zorg voor moeder,” zegt vader. „Stuurman, pas op mijn vrouw en kinderen.” En tot de matrozen: „Mannen, meel!”

Zij rennen naar het achterschip, tot de heupen door het water wadend. Een breker overstelpt hen, als ze het trapje naar de kampanje opgaan. Terwijl ze op het hoge sloependek bezig zijn met het strijken van de boot, bruist een golf daar hoog overheen en springt een hele rij klinknagels los met knallen als van een ratelende mitrailleur.

Wim kijkt met ingehouden adem toe. Als de Albatros nu eens doormidden brak! Dan zouden vader en de mannen met het achterschip verzinken in de golven.

Het middenschip houdt het echter nog. De sloep met één matroos erin zakt in de golven. De andere mannen slepen hem naar het voorschip. Daar zetten zij hem op een bolder vast, terwijl

de man in de boot probeert de ergste stoten tegen de scheepswand op te vangen.

Nu moeten allen in de boot en dan naar de inham roeien. Op dit ogenblik breekt een nieuwe bui los, zo vreselijk dat de ijzeren deur van het kabelgat niet openblijven kan. De stuurman sluit hem. Die binnen zijn horen het knetteren van zware hagelstenen op de ijzeren plecht en tegen de ijzeren deur. Het brullen van de golven en het kriesen van de wind zijn vreselijk. En in dit noodweer staan zes mannen buiten, vertwijfeld vechtend om de sloep te houden.

Een serie schoten! 't Is of er salvo's worden afgevuurd. Er dreunt een zware schok door het schip.

Wim gooit de ijzeren deur open. Hij staart in kolkend schuim. De theehut, het stuurhuis, de achtermast, alles is weg. Het achterschip is afgebroken en in diep water weggezonken. Alleen het voorschip zit nog op de bank. Gelukkig dat de mannen er nog zijn. Zij vechten om de sloep te houden. Ook Wybo en de stuurman helpen mee. Moeder en de kinderen blijven achter in het kabelgat.

„Nu is het net als met het schip van Paulus, moeder!” roept Wim uit. „Dat bleef ook met het voorschip op de rotsen zitten en het achterschip brak af.”

„We zijn in groot gevaar, kinderen,” zegt moeder hees.

Aaltje huilt, bevend van vrees. Dan zegt ze opeens, gejaagd: „Paulus zei dat het schip verloren gaan zou, maar dat de mensen allemaal behouden zouden worden. Worden wij ook gered, moeder?”

„Ik weet het niet, kind,” zegt moeder, terwijl zij Aaltjes kleine hand stijf in de hare klemt.

„Maar de regenboog!” roept Aaltje. „Die is toch het teken dat God voor ons zorgen will” Zij zoekt de hemel af, maar er is nu geen regenboog. Er zijn alleen maar grauwe wolken. „De regenboog is weg!” Zij snikt met schokken.

„'t Komt er niet op aan of wij de regenboog zien of niet zien,

m'n kind," zegt moeder troostend. „Gods trouw blijft even groot. Het komt er wèl op aan dat wij de lampen brandend houden, zoals de vijf wijze meisjes in de gelijkenis. 't Komt erop aan dat wij bereid zijn als de Heer komt. Het kan zijn dat Hij nú komt, kinderen. Nu dadelijk."

Wim huivert. Aaltje klampt zich krampachtig aan haar moeder vast.

„Zullen wij samen bidden, kinderen?" stelt moeder voor.

„Ja! Ja!" zeggen ze allebei.

Zij knielen met z'n drieën op een tros in het kabelgat en moeder bidt met en voor Wim en Aaltje. Zij bidt ook voor Wybo en vader en voor al de anderen, die op het reddeloze wrak zijn. Zij bidt om redding in de hoogste nood. „Want Gij kunt immers àlles, Here God!" Zij bidt ook of, indien God het anders wil, zij allen toch behouden mogen worden voor altijd . . .

Als ze opstaan van hun knieën komt vader eraan. De ergste bui is voorbij. Hij en de anderen hebben in het vliegend weer de sloep gelukkig kunnen houden. Nu komt hij vrouw en kinderen halen, want allen moeten in de sloep, onmiddellijk. Het is de hoogste tijd. Een volgende bui zou het voorschip van de bank kunnen sleuren. Dan zouden zij in de woedende zee verdrinken. Er liggen zwemvesten in het kabelgat, voor ieder één. Wybo helpt Wim een zwemvest om te doen; vader bindt dat van Aaltje vast. Het vest is bijna net zo groot als zij.

Nu in de boot!

Wybo en de stuurman springen erin. Twee matrozen volgen. Daarna springt Wim. Wybo vangt hem op. Aaltje wordt als een kaatsbal overgegooid; ze komt terecht in de handen van de stuurman.

Nu moeder. Dat is het moeilijkst. Zij kan niet springen; ze heeft haar voet lelijk bezeerd, en de sloep danst wild op de golven. Op een ogenblik, waarop de boot door een grote golf hoog omhooggeslingerd wordt, reikt vader haar over aan de stuur-

man en een matroos. 't Gaat goed. In hun handen daalt zij in een golfdal diep omlaag.

Vervolgens springen de beide machinisten over en eindelijk verlaat vader als laatste het wrak van de Albatros. Hij kijkt nog eenmaal achterom. Het gaat een kapitein aan het hart, als hij zijn schip verlaten moet. Dan wendt hij zich met een ruk af. „Vooruit, mannen! Aan de riemen!”

De machinisten stoten af. De matrozen trekken aan de riemen. „Haal op . . . gelijk! Eén . . . twee . . .,” beveelt vader de roeiers. Ginds, in de kleine baai, omringd door rotsen, is het nog altijd kalm water. Daar is de redding. De afstand is slechts honderd meter. Maar dit zijn honderd meters branding! Die branding heeft het schip gekraakt en uit elkaar geslagen. Nu speelt hij met de sloep, zoals een kat speelt met de muis.

De branding gooit de boot hoog uit het water en voert haar dan weer in een diepe kolk; hij overstelpt haar ieder ogenblik met schuim. Het is bijna onmogelijk te roeien in zo'n heksenketel. Vader, die stuurt, heeft de allergrootste moeite de boot recht voor de zee te houden.

Toch vorderen ze. Telkens als de boot weer op een golftop zweeft, ziet Wim dat de Albatros iets verder weg is en het stille water dichterbij gekomen.

Daar bruist een nieuwe breker in de boot. Hij vaagt Wim van de bank, waarop hij zit. Hij wil zich vastgrijpen aan de doft, maar de stroom is te sterk. Hij klemt zich vast aan het boord, maar zijn vingers glippen los. Hij wordt over boord gesleurd en zinkt diep weg in kolkend water. Hij tracht te zwemmen – Wim kan zwemmen – maar in de woeste branding kan hij het niet.

„Vader, help! Moeder, help! Here God, help!”

Hij schreeuwt luid, maar hij hoort zijn eigen stem niet eens. Wie zou hem dan wel horen? De Here God! Die hoort altijd en overal. Hij kan een zucht verstaan.

„Here, help!” roept Wim nog eens. Het is nu een hees en rochelend geluid. Hij heeft zijn mond vol water; hij drinkt zout water



en schuim. Ademhalen kan hij niet. En dan wordt alles donker en het woest gedruis wordt dof.

Wim kijkt verwonderd op. Een vrouw buigt zich over hem heen. Is dit moeder? Nee, het is moeder niet. Het is een vreemde vrouw. Zij heeft donkere ogen en zwart haar. Zij praat tegen hem, maar hij verstaat niet wat zij zegt.

Maar hij merkt wel dat het een goede vrouw is. Zij wrijft zijn polsen en ze knikt hem toe en ze glimlacht, en ofschoon Wim haar woorden niet verstaat, kan hij aan haar ogen en gebaren zien dat zij hem opbeuren wil.

Het is doezelig in zijn hoofd. Wat is er toch gebeurd? Langzaam brengt hij het zich te binnen. Het schip is gebroken. Zij waren in de boot. Hij is eruit geslingerd door een golf. Is hij aan wal gekomen? Ja, hij is aan wal. Hij ligt op het strand. Ginds is de zee. Hoe is het met de anderen? Hij wil zich oprichten, maar die beweging maakt hem erg duizelig. Het gaat schemeren voor zijn ogen. Hij zakt weer achterover.

De vrouw maakt een gebaar dat zeggen wil: Wees maar gerust; het is met de anderen ook goed.

Na enkele ogenblikken richt Wim zich nog eens op. Hij is te ongerust over moeder en vader, Wybo, Aaltje . . . Nu steunt de vrouw zijn schouders en weer wijst ze met de hand. Wim ziet de reddingboot in het kalme water van de inham drijven. En van de oever lopen mannen tot aan het middel, tot aan de borst het water in.

Nu hebben zij de boot te pakken. Zij trekken haar naar het strand. Wybo springt eruit. De stuurman draagt Aaltje aan wal. Vader en een van de vreemde mannen dragen samen moeder uit de boot. De matrozen en de machinisten stappen uit. Gered! Allen gered!

V

GASTVRIJHEID OP MALTA

Die van de Albatros zitten rondom een vuur, dat hoog brandt in een open haard onder een wijde schoorsteen.

Ze hebben allen droge kleren aan. Vreemde kleren!

Vader draagt een wijde boerenkiel en moeder een zwart keurslijfje en een lange, zwarte rok. Wybo heeft een buis van dikke stof aan en Aaltje verdrinkt haast in een veel te grote jurk. Wim draagt een broek, die om het middel met een eind touw is vastgebonden omdat hij veel te wijd is. En de stuurman, de machinisten en de matrozen zien er ook wonderlijk uit in boerenkleren, die òf te groot zijn òf te klein.

Maar dit hindert allemaal niets. Zij zijn gered en zij hebben droog goed aan gekregen, en nu zitten ze allen rondom het grote vuur, waarop een boerenjongen eerst takkenbossen heeft ge-

goed, die knetterden en knapten, en waarop hij nu dikke houtblokken werpt.

Het vuur is heerlijk warm. Dat komt van pas, want de mensen van de Albatros zijn steenkoud. Zij steken hun handen uit naar de vlammen en houden hun voeten er dichtbij.

Wat zijn deze boerenmensen goed voor hen! Zij hebben hen uit het water gehaald en in hun huis gebracht. Zij hebben hun kasten leeggehaald om hen van kleren te voorzien. Zij hebben dit vuur aangelegd om hen te warmen. En nu komt de boerin met een pan soep. Zij schept verscheiden koppen vol.

Vader praat met de boer. Ze spreken Engels, hoort Wim. Hé, spreken ze op Malta Engels? In Sfax spraken de Arabieren onderling een taaltje, waar niemand aan boord iets van verstond, maar tegen vader spraken ze Frans. Dat kon vader wel verstaan. Wim niet. De boerin, die op het strand bij hem was, sprak ook een vreemde taal. Maar de boer spreekt Engels. Engels kan Wim wel aardig goed verstaan en spreken. Ze zijn met het schip zo vaak in Engeland geweest: in Hull en Hartlepool en Leith en Falmouth. Daar hebben Aaltje en hij vaak met Engelse kinderen gespeeld.

Wat vader met de boer bepraat kan Wim niet volgen: Het is ook helemaal niet nodig. Maar nu knikt de boer en zegt: „Heel goed.” En nu zegt vader tegen moeder en hen en tegen de bemanning: „Zullen wij samen danken?” De mensen om het vuur vouwen de handen. De boer en hun zoons nemen hun petten af en slaan een kruisje, evenals de boerin, als vader dankt voor hun redding uit een groot gevaar, en dat zij allen gezond en wel aan wal gekomen zijn. Daarna bidt hij om een zegen op de maaltijd, om een zegen voor de goede mensen, die hen redden en die hen nu zoveel vriendelijkheid bewijzen.

Dan gaan ze eten. De soep is gloeiend heet. Je zou je handen branden aan de koppen en je tong aan de soep. Maar dat ze heet is, is juist goed, want de schipbreukelingen zijn van binnen en van buiten koud. De soep is, behalve heet, ook lekker.

Daar komt de boerin weer aan, nu met een schaal brood. Het zijn hompen, geen sneetjes, en er is ook geen boter bij. Aaltje en Wim kijken er vreemd tegenaan. Wat moet je met zo'n homp droog brood? Maar vader weet het; die breekt er brokjes af en doopt ze in de soep.

Ah, nu weet Wim het ook en Aaltje ook. Zij doen als vader. Het is lekker brood. De harde korsten worden in de hete soep geweekt. Zij smullen.

Als het eten op is, is het buiten donker. Een vroege avond. De boerin zegt dat het kinderbedtijd is. De boer voegt eraan toe dat er voor al de mensen van de Albatros geen betere plaats is dan te bed. Maar hij krabt zich ook achter het oor. Voor zoveel volk heeft hij geen bedden. Wel voor moeder en Aaltje, maar niet voor al de mannen. Voor hen heeft hij alleen maar stro.

„Wel, dat is helemaal niet erg,” zegt vader. En Wim vindt het zelfs fijn dat hij in het stro mag slapen bij de grote mannen. Hij stapt trots met hen mee, wanneer de boer hen voorgaat naar de schuur.

Wim ligt op de stroschelf onder een paardedeken, maar de slaap wil niet gauw komen. 't Stro kraakt en kriebelt. En de dag staat hem te helder voor de geest: de woeste zee; de vreselijke buien; het donderen en dreunen van de branding; de knallen van de wegspringende nagels; het witte schuim, waarin hij onderdook en waardoor hij werd meegesleurd. Maar ook het vuur, waarbij hij zich gewarmd heeft; de hete soep met het brood; de vrouw, die bij hem knielde, toen hij op het strand lag; de regenboog, die scherp en kleurrijk aan de hemel stond. Die regenboog was teken van Gods trouw, zei moeder.

God is getrouw. Hij heeft hen allemaal gered.

„Hé, Wim, word es wakker!” roept vader luid.

Wim wrijft zich de ogen uit. „Nou al opstaan?” vraagt hij.

„Nou al? Jongen, je hebt een gat in de dag geslapen.”

Wim komt met moeite overeind. Hij is nog erg slaperig en knip-

pert tegen het zonlicht, dat door wijd open deuren in de schuur stroomt. Hij ligt alleen. De anderen zijn allemaal al op. Onder aan de schelf staat vader. En daar staat Aaltje ook al, kant en klaar. Hoe kan dat nou? „Ik. . . ik kon niet slapen. Het stro kraakte zo en het prikte en kriebelde zo. En . . .”

„Och, jongen,” lacht zijn vader. „Jij niet slapen? Je hebt het klokje rond geslapen en nog langer!”

Wim krabbelt overeind. Aankleden is niet nodig, want hij heeft met de kleren aan in het stro geslapen. Hij laat zich van de schelf af naar beneden glijden. Met een plof komt hij op de grond terecht. Hij is nòg niet recht wakker.

„Buiten is de pomp. Ga je daar wassen,” zegt zijn vader.

Wim kijkt zoekend rond.

„Ik weet de pomp wel en ik zal wel voor je pompen,” biedt Aaltje aan. „Houd jij je hoofd er maar onder.”

Wim doet het en Aaltje trekt aan de zwengel, maar 't geeft niet; er komen maar drie druppels uit de pomp.

„Je kunt het niet,” zegt Wim. „Laat mij maar.”

„Ik kan het wel!” roept Aaltje. „Wacht!”

Ze gaat met haar volle gewicht aan de zwengel hangen. Nu komen er tien of twaalf druppels uit.

„Je kunt er niks van,” zegt Wim weer.

Daar komt Wybo aan. „Zal ik jullie eens helpen? Houd je hoofd er maar onder, Wim.”

Wim houdt zijn hoofd voor de derde maal onder de pomp en Wybo geeft een flinke slag.

Wim springt met een gil op zij. Het water stróómt; het is over zijn kruin gegolfd en langs nek en hals onder zijn kleren gedrongen. Het loopt ijskoud langs zijn rug en buik. Brrr!

Maar hij is nu helder wakker!

De boerin brengt alweer volle schalen voor haar gasten. Een schaal met brood en een volle schaal met yoghurt, heerlijk fris. Ze zitten tijdens het morgeneten niet bij het vuur. Dat is niet nodig. Gisteravond was het koud na een dag van storm en regen.

Nu schijnt de zon met kracht. Op de veranda achter het huis is het lekker in de zon. Ze zitten er op ruwe banken aan een ruwe tafel.

De boerin komt, nadat ze een poosje weg geweest is, naar haar gasten kijken. De broodschaal en de schotel yoghurt zijn allebei schoon leeg. „Aha,” zegt ze, „zo gaat het goed. Ik zal gauw meer halen.”

Moeder zegt: „Doe geen moeite; we hebben wel genoeg.” Maar de boerin gaat toch. Zij brengt een nieuwe schaal vol brood, een nieuwe schotel yoghurt. Daar eten ze nog heel wat van.

„Goedemorgen. Smakelijk eten!” zegt een mannenstem.

Zij kijken op. Een dikke meneer komt om het huis heen op hen toe wandelen.

„Dat ziet er alweer goed uit,” gaat de vreemde door. „Julie kunnen lekker eten, zie ik. Ook goed geslapen?”

„Best, meneer,” antwoordt vader en tegelijk ziet hij de man onderzoekend aan. Wat voor een heer is dit?

„Ik ben de burgemeester,” zegt hij. „Ik kom eris kijken naar de vreemdelingen, die gisteravond mijn gebied binnengedrongen zijn.”

Wim kijkt op bij die woorden. Ze klinken streng, terwijl hij zopas vriendelijk sprak. Is de burgemeester nu boos op hen? Hebben zij iets verkeerd gedaan.

„En ik wilde u meenemen,” laat de burgemeester erop volgen. Nu schrikt Wim. Waarheen wil de burgemeester hen brengen? Naar het cachot misschien?

„Ja, u moet vandaag mijn gasten zijn. Wij kunnen van onze beste boer Guiseppi niet vergen dat hij u blijft verzorgen.”

O, is het dat? Wims schrik is weg.

Maar nu komt boer Guiseppi op de proppen. Hij wil dat zijn gasten bij hem zullen blijven. „Of zorg ik soms niet goed voor hen, meneer de burgemeester?”

„Niet goed? Maar Guiseppi! Je hebt ze uit zee gehaald. Je hebt ze in de kleren gestoken. Je hebt ze zo gevoed en zo goed

laten slapen dat ze weer allemaal springlevend zijn. Je hebt bewezen dat de mensen van Malta voor schipbreukelingen nog altijd even vriendelijk en gastvrij zijn als in de dagen van de apostel Paulus. Maar jullie moeten niet alles alléén doen. Je moet òns ook de kans geven dat wij aan schipbreukelingen een beetje vriendelijkheid bewijzen. Of gun je ons dat niet?"

„Ik gun de burgemeester alles,” zegt Guiseppi.

„Dan is het dus in orde,” concludeert die.

Maar hierna trekt de burgemeester aan zijn snorretje. Hij telt de gasten: vader, moeder, Wybo, Wim en Aaltje: dat zijn er vijf, het kapiteinsgezin. En verder: de stuurman, twee machinisten, drie matrozen. Dan zijn er nog zes. Voor zoveel biedt zijn huis geen ruimte. Hij heeft geen stromijt, zoals boer Guiseppi, waarop wel twintig mensen kunnen slapen.

„De kapitein en zijn gezin bij mij,” beslist hij. „De leden van de bemanning bij de secretaris. Heeft iemand daar op tegen?"

„Ik!" roept Guiseppi uit. „Ik! De burgemeester mag zijn gasten hebben. Die hebben het daar goed. Maar waarom zouden deze heren" – hij wijst naar de bemanning – „naar die ouwe secretaris en zijn uitgedroogde vrouw moeten? Die vrouw is zo verschrikkelijk netjes. Als er wat as op de vloer valt, wordt ze kwaad. Als er een stofje op haar tafel komt, dan gaat ze brommen. Laat die mannen hier toch blijven, burgemeester!"

De burgemeester lacht. Guiseppi heeft wel een beetje gelijk. De secretarisvrouw is netjes. Ze is àl te keurig! „De heren moeten het zelf maar weten," zegt hij.

„Wel, mannen?" vraagt de boer.

„Wij kiezen voor Guiseppi!" zegt de stuurman.

Guiseppi glundert. Hij heeft het voor de helft gewonnen.

Het eten is afgelopen. Ze staan van tafel op. Vader praat met de burgemeester en met boer Guiseppi. Wim kijkt langs de dikke burgemeester heen. Wie komen daar de hoek van het huis om? Een jongen en een meisje. De jongen is ongeveer zo oud als hij;

het meisje is jonger, misschien zo oud als Aaltje. Het zijn geen kinderen van boer Guiseppi.

Ze komen op Wim en Aaltje af. „Ik ben Carlo,” zegt de jongen in het Engels.

„En ik heet Maria,” zegt het meisje. „En jullie zijn onze logées. Fijn, zeg!”

Wim weet niet dadelijk wat hij zeggen moet en Aaltje kijkt met grote ogen naar het meisje dat pikzwart haar heeft en een ovaal, bruin gezicht.

„Zijn jullie van... van...?” Wims blik gaat naar de burgemeester.

„Jazeker, hij is onze vader. En jullie gaan straks met ons mee in de auto. Gaan we?”

Wim vindt het best, maar als de jongen een andere kant opgaat dan waar de auto van de burgemeester staat, vraagt Aaltje:

„Waar gaan we naar toe?”

„Naar zee. Het is vlakbij. Kijken wat er van jullie schip geworden is.”

Wim wil wel. Maar Aaltje zegt: „Je vader zei dat hij ons kwam halen. Dan kunnen wij toch niet weggaan!”

„O, vader gaat niet zo gauw weg. Vast niet zonder ons. We zijn trouwens zó terug.”

Aaltje oogt nog even naar haar vader, maar de drie mannen zijn in druk gesprek.

„Vooruit,” zegt Wim. „We gaan.”

En dan gaat Aaltje ook mee.

Carlo weet de weg. Hij gaat voorop langs een rotsachtig pad, nu eens omhoog, dan weer omlaag, daarna omhoog. Wim en Aaltje weten niet of zij dit pad gisteren ook zijn gegaan. Ze waren toen erg moe en koud; ze letten niet op de omgeving. Ze konden ook weinig zien door de regen. Wim meent toch dat zij gister meer uit de diepte omhoog geklommen zijn.

„Jullie kwamen van het strand,” licht Carlo in. „Wij gaan de zee zien van de rotsen af. Hier zijn we er. Pas op, niet verder!”

Ze staan aan het randje van een afgrond. De rots daalt loodrecht naar beneden en in de diepte kookt en bruist de branding; het is daar allemaal wit schuim.

Hier is het water woest. In zee niet. Daar lopen nog wel golven, maar deze springen niet meer zoals gisteren en er stuift geen schuim meer af. In zee hebben de golven ronde ruggen; het is precies een kudde schapen. De zee deint na van de storm van gisteren. De kleur van het water, dat toen grijs was, is nu opnieuw diep-blauw.

Links van hen vóór de kust ligt het wrak van de Albatros in de branding. Het voorschip is op zij gevallen; de mast ligt bijna plat op het water. Van het achterschip is niets meer te bespeuren.

Wim en Aaltje worden stil als ze dat zien. Hun mooie, nieuwe schip, waarop zij het vorig jaar de eerste reis naar de Middellandse Zee gemaakt hebben, is een reddeloos wrak geworden. Daar komen de burgemeester en de boer en vader aan. Nee, het is niet om weggelopen kinderen op te halen. Zij gaan ook kijken naar het wrak.

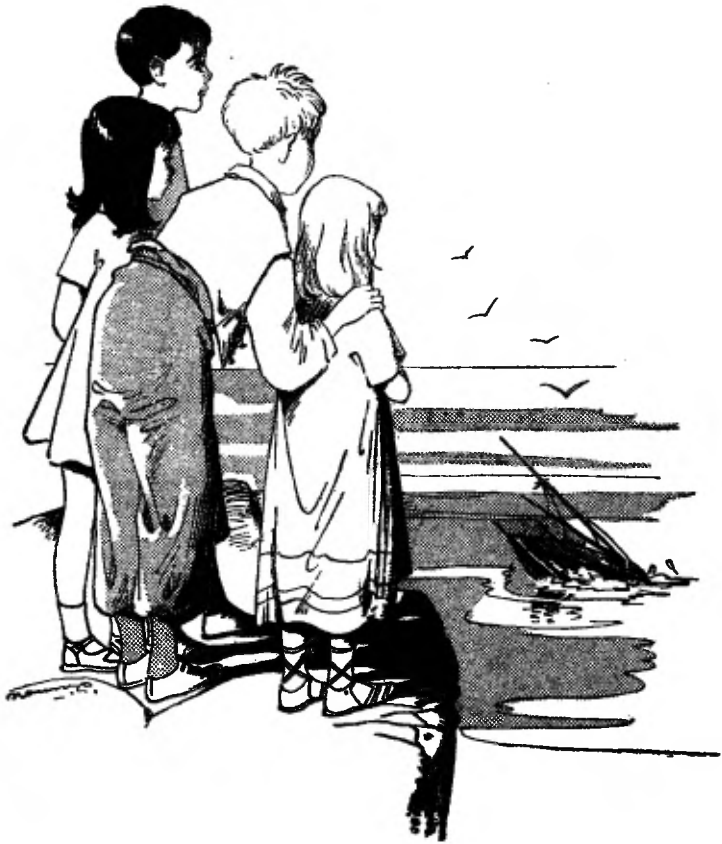
„U hebt het prima uitgezocht, kapitein,” zegt de burgemeester tegen vader. „Net voor die inham hebt u uw schip op het strand gezet. Als u een eindje naar rechts of links gestrand was, waren jullie nooit aan wal gekomen. De kust is overal ongenaakbaar, loodrechte of uitgeholde rotsen. Alleen hier is een inham met een strand. U hebt het kranig uitgezocht, kapitein.”

„Ik heb het helemaal niet uitgezocht,” zegt vader ernstig.

„Dan hebt u stom geluk gehad,” oordeelt de burgemeester. Vader schudt het hoofd. „Geen stom geluk,” zegt hij. „God heeft dit zo geleid.”

Nu lacht de burgemeester niet meer. Hij knikt. „U hebt gelijk. Uw redding is een wonder. U bent bewaard geworden.”

„Het is ons net vergaan als de apostel Paulus,” gaat Wims vader door. „Die is ook in een storm op deze kust gestrand. Diens schip is ook gebroken, maar hij en al de andere opvarenden zijn aan wal gekomen bij een inham, net als wij. En wij hebben bij u de-



zelfde grote vriendelijkheid ondervonden als hij. Eerst zorgde boer Guiseppi goed voor ons en nu neemt u ons in uw huis.”

„Maar Paulus kwam bij Publius in huis,” lacht de burgemeester.

„Dat was de bestuurder, de Romeinse gouverneur van Malta. Ik ben maar burgemeester van dit dorp.”

„U bent toch ook bestuurder,” zegt Wims vader.

„Verwacht u niet te veel,” zegt de burgemeester. Dan klapt hij in de handen om de kinderen te roepen, die zijn weggedwaald.

„Kom, jongelui! De auto wacht.”

Na een kort ritje in de overvolle auto zijn ze bij het landhuis van de burgemeester. Dat is gebouwd van grote blokken gele steen met kleine ramen in de dikke muren. Op de plaats, waar je de deur verwachten zou, hangt een zwart net. Wat vreemd!

Carlo, die het eerst uit de auto is gesprongen, schuift het net op zij. Daar achter staat de deur wijd open. Zij lopen door een donkere gang met stenen vloer. Het huis ziet er nogal somber uit. Aan het einde van de gang doet Carlo weer een deur open.

Dan is het huis opeens niet somber meer. Dit is een ruime, hoge, lichte kamer met grote ramen en veel schilderijen aan de wanden. De vloer is van steen en er ligt geen vloerkleed. De stenen vloer is evenwel vol kleuren, een prachtig mozaïek van grijs en rood en blauw en goud. Er staat een gedekte tafel midden in de kamer met een servies van porselein en glas erop en ook veel mooie bloemen. Deuren en ramen staan wijd open naar een binnenplaats. Daar bloeien rozen onder palmen. En midden in die mooie tuin spuit een fontein. Op de weg in de auto was het warm; hier is het heerlijk koel.

Ze gaan aan tafel. Moeder zit naast de burgemeester en vader zit naast de burgemeestersvrouw, Aaltje naast Maria en Wim naast Carlo. Een huisknecht brengt de schotels binnen. Eerst soep. Daar smullen allen van. Vervolgens spaghetti.

Aaltje kijkt vreemd aan tegen de lange slierten, die op haar bord geschept worden. Wim weet ook niet, hoe hij die eten moet. Maar Carlo en Maria snijden de slierten met hun mes stuk en dan doen Wim en Aaltje hetzelfde. Het vreemde voedsel smaakt. Wim en Aaltje eten allebei hun buikje rond.

Na de spaghetti-schotel komt er een overvloed van fruit. Ze kunnen sinaasappelen krijgen, zoveel ze willen.

Het is hier mooi met al die bloemen en de spuitende fontein, en het eten smaakt lekker, en de mensen zijn vriendelijk en gul. Zij hebben het zo goed dat ze haast vergeten zouden dat ze schipbreukelingen zijn.

„Paulus kan door Publius niet rijker zijn onthaald dan wij door u,“ zegt vader tot de burgemeester.

Die wuift met de hand. „Dit is maar heel gewoon. Het is ook slechts een staaltje van onze plicht om zeelui, die hun schip op onze kust verliezen, voort te helpen.“

VI

EEN GONDELVAART EN ZIJN GEVOLGEN

’s Middags gaat moeder rusten. Haar been doet pijn en ze is moe. De burgemeester vraagt aan Wim en Aaltje, Carlo en Maria of ze meegaan op een autoritje.

Wim en Aaltje glunderen. Carlo vraagt waarheen ze gaan.

„Naar La Valetta,“ zegt de burgemeester.

En dan danst Carlo van plezier. „Ha, La Valetta!“

Maria klapt in de handen. „Naar La Valetta. Fijn! Dan gaan we winkels kijken!“

De kinderen rennen naar de auto, die voor het huis staat. Met z’n vieren gaan ze op de achterbank zitten. De burgemeester zet zich achter het stuur. Vader neemt naast hem plaats. ’t Gaat eigenlijk om vader. Hij moet naar de Nederlandse consul, die te La Valetta woont, voor het regelen van zijn zaken.

De weg naar La Valetta loopt langs de kust. Telkens kunnen zij van uit de hoogte neerzien op de zee, die heerlijk blauw is in het stralend zonlicht. Het schijnt nu onbegrijpelijk dat de Middellandse Zee gisteren zo woest kon zijn. Zij zien kleine, witte topjes van schuim op de golven en grotere, witte vlekken: de zeilen van Maltheser vissersscheepjes. Langs de horizont glijden een paar grijze silhouetten. Daar varen oorlogsschepen.

Zij rijden La Valetta binnen.

• Het is een flinke stad met in de buitenwijken grote parken en lange lanen en in het centrum drukke winkelstraten. Zij rijden langs een heel groot, vierkant huis met brede trappen ervoor en veel prachtig beeldhouwwerk aan muren en deuren.

„Dit is een auberge,” licht de burgemeester in. „Zo noemen we de paleizen, die de ridders van Sint Jan hier hebben gebouwd, toen die Malta voor keizer Karel V op de Turken hebben veroverd. Kijk, daar zijn nog twee, drie auberges. De Franse, Engelse, Italiaanse en Spaanse ridders hebben hier allen paleizen gebouwd, het ene nog mooier dan het andere.

De auto stopt in het hartje van de stad. Daar heeft de Nederlandse consul zijn kantoor. De burgemeester moet hier ook ergens een boodschap doen. De kinderen blijven in de auto wachten.

Het is druk in het centrum. De rijweg gonst van auto's en autobussen. Op de trottoirs wemelt het van wandelaars; daar zijn ook veel matrozen bij.

Matrozen. Dan moet er ook een haven zijn, denkt Wim. O ja, La Valetta is de havenstad van Malta. Hier hadden zij met het schip moeten binnenlopen. Waar is de haven toch? Zij hebben op hun autorit geen spoor ervan gezien, zomin als zij, toen zij met het schip bij Malta kwamen, van de Albatros af de haven ontdekken konden.

„Weet jij 'm?” vraagt Wim aan Carlo.

Die weet hem best. Hij kent de weg in La Valetta. „Zullen we eens gaan kijken bij de haven?”

De jongen stappen uit de wagen.

„Mogen we wel uit de auto gaan?” vraagt Aaltje.

„Waarom niet?” vraagt Carlo. „Wou jij gebakken worden?”

Het wordt in de auto inderdaad gloeiend heet en 't geeft niets of je de raampjes al wijd open draait, want de zon brandt op de kap en er is haast geen wind. Ze mogen best uitstappen. Ze mogen ook best even naar de haven gaan. Die is dichtbij. Niet

meer dan vijf minuten lopen. De beide vaders zijn vast het eerste uur niet klaar.

Aaltje wil nog meer bezwaren maken, maar Carlo en Wim gaan al op stap en Maria gaat de jongens achterna. Dan rept Aaltje zich om met de anderen gelijk te komen, want zij durft niet alleen zijn in de vreemde stad.

Ze moeten klimmen. De straten gaan erg steil omhoog. Wim vindt het vreemd dat ze naar de *haven* moeten klimmen. Het water is toch altijd het laagst!

Na een zware klim komen ze in een klein plantsoentje, waar zomerbloemen volop bloeien, al is het pas half maart. Aan het eind van het plantsoentje staat een ijzeren hek.

„Daar moet je zijn, dan kun je de haven zien,” wijst Carlo.

Ze rennen alle vier naar het hek.

Daar is de haven, in de diepte. Ze kijken neer op oorlogsschepen, vrachtboten, visserspinken, een grote passagiersboot. Het lijkt van hun standplaats allemaal speelgoed, dat in een grote kom drijft, zo hoog staan zij. De haven is aan alle kanten, ook aan de zeekant, omringd door hoge heuvels. Vandaar dat zij van de Albatros en ook uit de auto de masten van de schepen niet eens konden zien.

Aaltje kijkt in de diepte. Ze ziet heel kleine bootjes als notedopjes door de haven kruisen. „Roeiboten?” vraagt ze aan Maria.

„Dat zijn gondels,” zegt die.

„Gondels? Zoals in Venetië?” vraagt Wim.

„Ja,” zegt Carlo. „Malta heeft net zulke gondels als Venetië.”

Wim zou graag beneden willen kijken. Je ziet van deze hoogte wel prachtig over de haven heen, die heel breed en heel wijd is en vol schepen ligt, maar hij wil die schepen ook wel eens van dichtbij zien. Alleen, het is zeker een hele toer om zo diep af te dalen, en vooral om straks weer omhoog te klimmen.

„O, nee,” licht Carlo in, „t gaat heel gemakkelijk. We kunnen met de lift.”

„We moeten weer terug naar de auto,” waarschuwt Aaltje.

„We zijn zó weer terug,” zegt Carlo, al op weg.

„Ik gá terug,” dreigt Aaltje.

De jongens horen het niet eens. Ze lopen al naar een gebouwtje, waarin een hoge deur van ijzergaas is. Hier moeten ze wachten tot de lift, die naar beneden is, weer boven komt.

De meisjes zijn hen aarzelend achterna gelopen; ze hebben niets met de plannen van de jongens op. „We moeten terug,” zegt Maria ook.

„Och meid, plof!” doet haar broer ruw.

„Wim, vader vindt 't vast niet goed,” waarschuwt Aaltje nog eens.

Wim luistert niet. Een groot rad draait snel rond; een dikke staaldraad loopt om een katrol. Een kooi vol met matrozen duikt uit de diepte op. De hoge deur van ijzergaas gaat open. Een kleine, zwarte jongen met een pet als een trommeltje op het hoofd laat de matrozen uit de lift, en laat daarna het viertal met nog enkele passagiers erin. Hij wacht op een paar officieren, die rustig door het plantsoentje komen aanwandelen. Als die ook binnen zijn, doet hij de deur op slot en drukt op een knop. Dan glijden zij het donker in; een kleine lamp geeft flauw licht in de kooi.

De lift is snel beneden. De jongen opent de deur. De kinderen staan op de kade.

Nu lijken de schepen heel anders. Straks zagen ze erop neer; nu zien ze tegen een kolossus op. Maar om de grote boten is het niet te doen. De gondels!

Ah, daar liggen ze, wel twintig, dertig bij elkaar. Het zijn leuke bootjes. De boorden zijn geverfd in alle kleuren van de regenboog. De boeg lijkt op een langgerekte zwanehals. Er zijn beklede banken in en op de denning ligt een kleurig kleedje.

Daar komt een gondel aan. Er zitten drie matrozen in.

Een andere gondel vaart af. Hierin zitten de beide officieren, die samen met hen in de lift van boven zijn gekomen. Zij varen

naar een oorlogsschip, dat midden in de haven ten anker ligt. Vier dames van de passagiersboot willen een tochtje door de haven maken. Zij onderhandelen met een gondelier over de prijs. Een andere gondelier komt op de kinderen af.

„Willen de jonheeren en jongedames misschien een tochtje maken?” vraagt hij met een buiging.

Aaltje schrikt.

„Ik heb een prachtboot en het wordt een schone tocht. De heren en dames zullen ervan genieten,” gaat de gondelier door, terwijl hij weer een diepe buiging maakt.

Wim kijkt verbaasd. Is hij een meneer geworden en Aaltje een dame? En waarom buigt die man als een knipmes voor hen? Maar de boot is mooi. De boorden zijn groen, rood en geel geverfd. De zwanehals heeft goud en blauw. Het kleedje op de denning is vol figuren. En de dames van de passagiersboot glijden met de andere gondel al de haven in. Het kan een heerlijk tochtje worden.

„Hoeveel kost het?” vraagt Wim.

„O, bijna niets. Vijf shilling maar.”

Wim tast naar zijn beurs in z'n broekzak. Hij heeft wat Engels geld. Zes shilling, gelooft hij. Hij kan het dus betalen.

„Niet doen,” fluistert Carlo hem in. „Hij vraagt te veel.”

„Stapt u maar in, dames en heren. Vijf shilling is voor niets, nietwaar?” De gondelier wil Aaltje al de hand reiken om haar te helpen bij het instappen, maar die trekt zich terug.

„Twee shilling,” biedt Carlo.

De gondelier doet of hij het niet hoort. „Vijf shilling,” herhaalt hij tegen Wim. Maar deze laat het aan Carlo over; die weet blijkbaar hoe het moet.

De gondelier wil het dan voor vier shilling doen, maar Carlo houdt het been stijf.

„Drie shilling,” zegt de man.

„Twee shilling,” houdt Carlo vol. Op dat ogenblik merkt hij echter dat Aaltje en Maria samen fluisteren, en omdat hij bang

is dat de meisjes weg zullen gaan als het nog langer duurt, hakt hij de knoop door: „Vooruit, twee en een halve shilling.” De gondelier hapt toe.

De jongens springen in de boot. De meisjes aarzelen. De gondelier meent dat ze bang zijn, omdat het bootje schommelt en hij reikt Aaltje de hand om haar te helpen bij het instappen. Maar dat is voor een meisje, op een schip geboren en getogen helemaal niet nodig. Zij wipt erin. Maria laat zich helpen. De gondelier stoot af en grijpt zijn riemen. Hij *staat* te roeien en hij *duwt* de riemen, heel anders dan men het in het westen doet, waar de roeiers op de roeibank zitten en de riemen trekken.

Maria is niet bang meer. De gondel drijft zo rustig door de haven. Aaltje is vergeten dat ze straks niet mee wou. Er is zoveel te zien. Op de oorlogsschepen doen matrozen gymnastiek. Ze klimmen op elkanders schouders, ze maken salto's, ze gaan als katten het want in. Van andere schepen seint men naar elkaar met vlaggen. Er glijden gondels kris en kras door de haven. In één zit een oud vrouwtje met een grote mand op haar schoot. Haar gondelier legt aan bij de valreep van een oorlogsschip en hij helpt het vrouwtje haar mand naar het dek te dragen. Daar pakt zij snuisterijen uit om die te verkopen aan matrozen. Ginds komen de dames van straks van achter een schip te voorschijn. In weer een andere gondel varen een paar negers. En daar maakt een troepje kinderen een gondelvaart, precies als zij. Die kinderen roepen en wuiven, en het viertal in deze gondel roept en zwaait terug.

Ze varen tot heel achterin de haven. Daar liggen vrachtschepen, een hele rij geankerd naast elkaar. Wim bedenkt dat, als de schipbreuk er niet was geweest, de Albatros bij deze rij had moeten liggen. Nu is hun mooie schip gebroken en gezonken. Ja, maar zij zijn gelukkig allemaal gered.

De gondelier laat zijn boot wenden. Van achter uit de haven kijkt Wim tegen de zeer hoge oever op. Er steken veel kanonnen

uit de rotsen. Het is hier duidelijk te zien dat Malta een sterke vesting is.

Carlo wijst Wim op puinhopen aan de overkant. Dat zijn de sporen van de oorlog, toen Malta alleen stand hield, terwijl de vijand heer en meester was in Italië en in Noord-Afrika. „Wij woonden toen in grotten,” vertelt Carlo.

De gondelier roeit in de richting van de aanlegplaats.

„Wij zijn de hele haven nog niet rond geweest,” protesteert Wim.

„Ik wil nog daarheen.” Hij wijst naar de havenmond.

„Voor een shilling,” zegt de gondelier.

Wim wil afdingen, zoals hij heeft geleerd, maar de gondelier luistert niet naar hem en roeit naar de aanlegplaats. En Carlo beduidt Wim dat de man dit keer niet te veel gevraagd heeft.

Daarop geeft Wim de shilling.

Aaltje denkt er niet meer aan dat de vaders wel eens zouden kunnen wachten. Het varen in de gondel is zo fijn dat zij er alles door vergeet.

Nu roeit de gondelier de kant op, waar de haven afgesloten schijnt door heuvels en daar maakt hij een kleine zwenking om een rots heen.

Opeens ziet Wim de zee vlak voor zich. Malta's grote haven heeft een haast onvindbare maar wijde havenmond.

Buiten waait een bolle wind. In de haven hebben ze daar niets van gemerkt. Buiten staat ook een flinke deining, terwijl in de haven het water nauwelijks rimpelt. In de havenmond, waar zij nu varen, speelt de wind hun lekker door de haren. De gondel schommelt op de golven. Maria klemt zich angstig aan de roei-bank vast. Carlo wil zich dapper houden, maar hij is in zijn hart ook bang. Wim en Aaltje lachen om hun vrees. Dit beetje schommelen is fijn.

De gondelier geeft voor zijn extra shilling een royale maat. Hij roeit met een wijde boog tot heel vooraan de havenmond. Wim ziet de branding bij de rotsen. Dan gaat de gondel weer naar

binnen, tot opluchting van Carlo en Maria. Zij varen liever in rustig water.

Daar komt een oorlogsschip hen achterop. Het is uit zee gekomen en vaart op volle kracht de haven binnen.

De gondelier roeit hard om uit het vaarwater van het snelle schip te blijven. Carlo en Maria kijken angstig naar de hoge boeg. Maar de stuurman op de jager heeft de ogen goed open. Met een lichte zwenking jaagt hij de gondel met de kinderen voorbij.

Een hoge hekgolf rent achter de jager aan en doet de gondel heftig schommelen.

Wim en Aaltje zitten rustig op hun bankje. Voor hun part mag de gondel nog veel hoger schommelen.

Maar Carlo en Maria worden bang. De boot gaat op de hekgolf erger te keer dan straks vóór in de havenmond. Maria klemt zich angstig aan Aaltje vast. Carlo springt op.

„Ga zitten!” roepen de gondelier en Wim tegelijk. „Ga zitten, Carlo!”

Maar Carlo hoort niets in zijn doodsangst. En Maria, door het voorbeeld van haar broer en ook doordat de gondel nu nóg erger schommelen gaat, veel banger nog dan straks, springt ook over-eind.

„Ga zitten!” roept Wim weer en hij trekt Carlo op de bank.

Daarop wil hij Maria grijpen. Maar die springt verschrikt achteruit. Ze struikelt over het lage boord; ze tuimelt in het water.

De gondelier steekt haar een riem toe, maar ze grijpt hem niet. Ze ziet de riem niet eens. Wild slaat ze met de handen om zich heen, in doodsangst gillend. Zij kan niet zwemmen.

De gondelier roeit hard om vlak bij haar te komen, maar dit slaagt niet onmiddellijk en dan wordt Maria's gillen opeens gesmoord in 't water. Een hand steekt nog omhoog, een grijpbeweging makend, maar de hand vindt niets, waaraan ze zich vast grijpen kan . . .

Een plons!



De gondelier schrikt hevig. Alweer één van de kinderen overboord!

Maar de jongen, die nu in het water ligt, zwemt als een waterrat recht naar de plaats waar het meisje is gezonken.

Er is niets meer te zien; de hand is ook weg.

De jongen maakt een snelle duik. Op het water tekenen zich kringen af. Verder niets. Het duurt lang. Die in de gondel wachten ademloos.

Daar komt iets boven water uit, een meisjeshoofd, haar schouders en daarna het hoofd van Wim.

Hij heeft Maria opgedoken!

Het is zwaar zwemmen met een vracht. Wim heeft moeite haar hoofd boven water te houden. Maar de gondelier is nu snel bij de hand. Hij neemt Maria van Wim over, tilt haar binnen boord en legt haar op het kleedje op de denning.

„Hei, help jij mij es, Carlo!” roept Wim uit het water.

Carlo, die al de tijd verstijfd op het bankje heeft gezeten, waarop Wim hem straks trok, schiet op die roep toe en samen met de gondelier hijst hij Wim, zwaar in zijn natte pak, in de boot.

Dat natte pak kan Wim niets schelen. Maria! Aaltje ligt bij haar geknield. Haar ogen zijn gesloten; haar wangen zijn grauw wit; haar natte haren plakken op het voorhoofd. Is hij te laat geweest om haar te redden?

De gondelier rept zich bij het roeien. Wanneer hij aanschiet bij de aanlegplaats, ligt Maria nog wit en stil en met gesloten ogen op het kleedje.

De gondelier roept een politieman aan, die op de kade wandelt. De diender stapt in de gondel en knielt bezorgd bij het meisje neer.

„Zou ze weer beter worden?” vraagt Carlo aan hem.

De diender zegt: „Ik weet het niet. Ze moet naar het ziekenhuis.”

Hij gaat naar een telefooncel op de kade om te bellen.

Maria ligt nog altijd even wit en stil en met gesloten ogen op het kleedje en Aaltje heeft met schrik gevoeld dat ze erg koud is. Daar komt een auto aangereden met een rood kruis er op. Hij houdt stil bij de gondel. Er stappen twee mannen uit in witte jassen; zij dragen een brancard. Daar leggen ze Maria op.

„Zou ze weer beter worden?” vraagt Wim aan de mannen.

„Wij weten het niet,” luidt het antwoord. Dan dragen ze Maria naar de auto.

Ze schuiven de brancard er in. De witte auto rijdt de kade af.

De burgemeester is het eerst klaar met zijn zaken. Hij komt terug bij zijn auto; die is leeg.

De kinderen zijn wat gaan wandelen, veronderstelt hij. Ze hebben gelijk. Het is in de auto gloeiend heet, nu die stilstaat in de zon.

Vlaktbij is een plantsoen. Daar staan kastanjabomen, die flink

schaduw geven. Misschien zijn de kinderen daarheen gegaan. De burgemeester wandelt naar het plantsoen. Op banken zitten mannen hun pijpje te roken en vrouwen te breien. Er spelen kinderen in het gras. Maar Carlo, Wim, Maria en Aaltje ziet hij nergens.

Hij wandelt de andere kant op. Daar is een winkelstraat. Misschien bekijken de kinderen de etalages. Hij loopt de straat door. Het is er druk. Er zijn veel kinderen. Maar Carlo en Maria, Wim en Aaltje zijn er niet.

Dan is de kapitein het eerst klaar geweest, denkt de burgemeester, en is die met de kinderen ergens heen gegaan. Hij wandelt kalm terug.

Als hij weer bij zijn auto komt, vindt hij daar de kapitein van de Albatros . . . alleen.

De kinderen zijn weg en de vaders weten niet waar ze zijn. De burgemeester overweegt: Maria vindt de winkels van La Valetta erg mooi. Hij heeft haar niet gevonden in de winkelstraat, maar het is best mogelijk dat zij en de anderen in een grote winkel binnen zijn gegaan. Maar Carlo wil altijd graag bij de matrozen zien, die exercities doen op het plein bij hun kazerne. Het is ook mogelijk dat ze daar zijn.

De burgemeester zal gaan zoeken in de winkels; de kapitein bij de kazerne, spreken zij af. Over een half uur zullen zij beiden weer bij de auto zijn.

Na een half uur staat de kapitein weer bij de auto; hij heeft niets gevonden.

En dan komt ook de burgemeester terug; hij heeft ook niets gevonden.

Nu weten de beide vaders niet meer waar zij moeten zoeken. Zij vragen aan een politiemans: „Hebt u onze kinderen gezien: twee jongens en twee meisjes?”

De diender heeft wel duizend kinderen gezien, maar de kinderen van de kapitein en van de burgemeester kent hij niet. „Dat is geen zoeken,” zegt hij, en hij wandelt door.

De vaders zijn ten einde raad.

Dan echter tuurt de kapitein naar het einde van de lange laan.

Hij zet de hand boven de ogen. „Ik zie wat!” zegt hij.

De burgemeester tuurt ook, maar hij heeft niet zulke scherpe ogen; hij ziet niets.

„Het zijn ze!” zegt de kapitein. „Ja hoor, daar komen ze!”

En eindelijk ziet de burgemeester het ook. „Gelukkig!” zegt hij.

De kapitein is nu echter weer ongerust, want hij telt er maar drie: Wim, Carlo, Aaltje . . .

„Waar is Maria?” vraagt hij, zodra hij ze beroepen kan.

En de burgemeester vraagt ook: „Waar is Maria. Toch geen ongeluk?” Want alle kinderen kijken zo bedrukt. En Wim heeft een nat pak.

Carlo slaat de ogen neer.

Aaltje vecht tegen de tranen.

Wim zegt: „Ze ligt in het ziekenhuis.”

„Ze heeft in het water gelegen,” voegt Aaltje eraan toe.

„En Wim heeft haar er uitgehaald,” zegt Carlo.

„Instappen!” gebiedt de burgemeester kort.

De auto vliegt naar het ziekenhuis.

„Ik wil mijn kind zien,” zegt de burgemeester tegen de portier.

Een zuster komt en gaat met hem de trappen op.

De anderen wachten in de hal. Carlo is bleek. Wim bijt hard op z'n lippen. Aaltje veegt met de zakdoek langs de ogen. Vader is erg bezorgd. Misschien nog erger dan toen verleden week hij en zijn eigen vrouw en kinderen in groot gevaar verkeerden. Het wachten duurt heel lang.

De kinderen schrikken telkens op als er iemand de trap afkomt. De eerste keer is het een oude heer. Zou dat de dokter zijn, die hun komt vertellen hoe het met Maria is? Hij gaat voorbij. Daarna komt een zuster de trap afrennen. Zou die een boodschap voor hen hebben? Zij moet bij de portier zijn.

Er komt een jonge man aan. Zou die de dokter zijn, in plaats van

de oude heer van straks? Hij gaat een deur in waarop Administratie staat.

Er komen nog wel twaalf zusters langs. Maar geen van allen kijkt hen aan.

Aaltje kan haar tranen niet langer tegenhouden. Wim bijt z'n lippen bijna stuk. Carlo ziet nog grauwer dan Maria, toen die straks op de denning van de gondel lag.

Daar staat opeens een witte zuster voor hen. „Zoudt u mee willen gaan? Ja, allen graag. Zij heeft naar u gevraagd.”

Ze zegt het zo vrolijk en blij dat alle vier opeens hun zorg en ongerustheid kwijt zijn.

Aaltje veegt haar ogen af. Wim voelt zich plotseling vijftig pond lichter. Carlo rent voor de zuster uit de trap op.

Maar boven moet hij wachten, want hij weet de weg natuurlijk niet.

De zuster gaat hen voor door een lange gang met vele deuren. Bijna aan het eind blijft zij staan.

„De patiënte maakt het best,” zegt ze. „Gelukkig wel. Maar niet te druk zijn. Dat is niet goed voor haar.”

Dan opent ze de deur.

Op hun tenen gaan ze de ziekenkamer binnen. Carlo voorop en daarachter Aaltje en vervolgens Wim. De kapitein is heksesluiser.

Maria zit in een ledikant rechtop in de kussens. Ze is nog bleek en 'r haar zit vreemd in stijve vlechtjes. Maar haar ogen stralen blij.

„Bedankt dat jij me er uitgehaald hebt,” zegt ze tegen Wim.

„Hoe weet jij dat?” vraagt die verwonderd. „Je had je ogen dicht.”

„Bedankt dat jij zo goed op mij gepast hebt, toen ik op het kleedje in de gondel lag,” zegt zij tegen Aaltje.

„Hoe weet jij dat?” vraagt die ook.

„Je moet nooit denken dat 't jouw schuld was, Carlo,” zegt Maria tegen haar broer.

„Maar 't was wèl zo,” roept Carlo opgewonden. „Door mijn gekke

springen ging de boot zo hevig schommelen, dat jij eruit viel.”
De wenkbrauwen van de burgemeester gaan omhoog. Heeft zijn zoon dit ongeluk op z'n geweten?
„'t Is mijn schuld,” komt Wim naar voren. „Ik wou naar de havenmond. Dáárdoor is het gekomen.”
„Nee, nee, 't is jouw schuld niet,” roept Carlo uit. „De mijne!”
Maar Maria zegt: „Jij kon het toch niet helpen dat je ook bang was? Ik was doodsbang. Dáárdoor is het gekomen.”
„Rustig, jongelui,” komt de zuster tussenbeide. „Maria mag zich niet druk maken.”
Ze moeten gaan. Ze groeten Maria. Die moet een nachtje in het ziekenhuis blijven om helemaal op streek te komen. Morgen zullen zij haar halen met de auto.
Maar voor ze weggaan zegt Maria nog: „Praten jullie niet meer over schuld. Wij moeten allemaal heel dankbaar zijn aan God, dat 't zo goed afgelopen is.”

VII

HET SPOOR VAN PAULUS

De derde dag na de schipbreuk zitten ze weer met z'n allen in het burgemeestershuis aan tafel.
Met z'n allen! Maria ook. Na één dag in het ziekenhuis is die weer springlevend thuisgekomen. Ze heeft geen schade onderhouden van het bad. Zij smult van spaghetti met kip.
Wim en Aaltje smullen daar ook van. Eerst keken ze een beetje vreemd aan tegen het ongewone eten, dat ze op Malta kregen, maar nu vinden ze het fijn. Zij geloven dat spaghetti en macaroni alle dagen lekkerder worden.

De ouderen praten met elkaar. De kinderen horen het nauwelijks.

Zij smullen veel te lekker. Zij maken onderling afspraakjes. Wim zal morgen samen met Carlo naar de rotsen gaan om eieren te zoeken. Maria weet een plekje, waar wel duizend bloemen bloeien; daar gaan zij en Aaltje plukken.

„Gaan jullie morgen met ons mee?” vraagt de burgemeester. De kinderen kijken elkaar aan. Ze zijn niet al te gretig. Ze hebben hun eigen plannetjes gemaakt.

„Waarheen, papa?” vraagt Carlo.

„We gaan het spoor van Paulus zoeken,” zegt de burgemeester. Wim kijkt verbaasd. Het spoor van Paulus zoeken? Hij houdt van spoorzoeken. Maar kun je het spoor zoeken van een man, die hier zó lang geleden is geweest? Hoe lang is het wel geleden? Het was kort nadat de Here Jezus op aarde was. Ruim negentienhonderd jaar geleden dus. En dan nu nog een spoor?

„Geen zin?” vraagt de burgemeester, omdat het antwoord uitblijft.

„Ja, jawel,” zegt Wim. Eierzoeken is fijn, maar het spoor van Paulus zoeken moet nog veel mooier zijn. „Tenminste . . . Als Carlo . . .”

„Ik ga met jou mee,” zegt Carlo.

„Ik ook! Ik ook!” roepen Aaltje en Maria. Zij laten hun bloemen graag staan voor het zoeken van het spoor van Paulus.

De volgende morgen staat de auto weer klaar. Ditmaal gaat Wybo ook mee. Hij kan best bij de beide vaders voorin zitten, want het is een grote wagen. De vier kinderen kruipen weer op de achterbank.

Zij rijden nu niet langs de kust, maar dwars het eiland over. De weg gaat tussen akkers door. Maar het is vreemd. Er zijn nergens sloten of greppels of heggen tussen de akkers. In plaats daarvan staan er stenen muurtjes tussen de akkers en de weg,

en ook in het veld staan overal muurtjes van ruw opgestapelde stenen.

„Waar dienen al die muren voor?” vraagt Wim aan Carlo.

„Wel, om het land van de ene boer van dat van de andere te scheiden.”

„Daar hebben ze bij ons sloten voor. Dat is veel gemakkelijker. Je graaft ze maar in het land. Waar hebben ze al die stenen wel vandaan gehaald?”

„Natuurlijk uit de grond,” zegt Carlo. „Je kunt toch niet gaan ploegen, voordat je stenen hebt geruimd.”

„Hebben al die stenen in de grond gezeten?” vraagt Wim verwonderd.

„Natuurlijk, de grond zit toch overal vol stenen.”

„Het is hier alweer net als in de bijbel, Wim,” mengt diens vader zich erin.

„Als in de bijbel?” Wim begrijpt het niet direct.

„Denk eens aan de gelijkenis van de zaaier,” helpt vader hem op weg. „Een ander deel viel op steenachtige plaatsen, waar het niet veel aarde had . . . Dat was dus op zulk land als dit, voordat de stenen waren opgeruimd.”

„Hé ja,” zegt Wim. Hij had tot dusver nooit begrepen wat daarmee bedoeld werd. Dit was het dus.

Zij rijden verder. Na een poosje moeten zij vaart minderen en uitwijken voor een wagen, die zij tegenkomen op de smalle weg. Twee koeien trekken voor die wagen.

„Wat gek,” zegt Aaltje, „koeien voor een wagen!”

Ginds in het veld trekt ook een span koeien voor een ploeg. Dit hebben Wim en Aaltje nooit gezien. Maar het is alweer bijbels, leert vader hen. In de bijbel lees je vaak dat runderen voor wagens trekken en dat met een juk ossen wordt geploegd. Net als verleden jaar in Sfax kun je ook op Malta zien, dat je hier dichtbij de wereld van de bijbel bent.

Maar waar is nu het spoor van Paulus?

De auto stopt bij een gebouw, dat wel wat lijkt op het burge-



meestershuis. Dezelfde dikke muren van grote, gele stenen; dezelfde kleine ramen. En ook een zwart net voor de deur. De burgemeester gaat hen voor naar binnen. De gang is breed en hoog en hij voert naar een binnenplaats. O, die is prachtig! In het midden is een rijke bloementuin vol rozen, leeuwebekken en oostindische kers, waarover een fontein met zeven stralen regen sproeit. Rondom de tuin ligt op de binnenplaats een mozaïekvloer. Ook bij de burgemeester had de vloer veel kleuren. Maar hier is het rood heel helder, het blauw heel diep en er glinstert goud en zilver. Kijk, er zijn figuren in

het mozaïek: bloemen en dieren en vogels. In het midden zitten witte duiven, neergestreken bij een mandje met brood. Die broden lijken precies op het brood dat zij bij de boerin kregen. Diezelfde hompen, dezelfde donkerbruine korst. En in de kopjes van de duiven schitteren de rode kraaloojes.

„In zo'n huis als dit heeft Paulus gelogeerd, toen hij op Malta was,” vertelt de burgemeester.

Wim en Aaltje zetten grote ogen op. Paulus hier?

„Ja,” zegt de burgemeester. „Dit is een Romeinse villa. We mogen wel als zeker aannemen dat Publius, de gouverneur, die de apostel in zijn huis genomen heeft, in zo'n villa woonde.”

„Maar . . . het is zó lang geleden,” twijfelt Wim.

„De muren zijn nieuw opgetrokken naar oude tekeningen, precies zoals ze vroeger zijn geweest. Maar de fundamenten van dit huis zijn twee duizend jaar oud en deze binnenplaats ook.”

„Dit ook?” vraagt Wim ongelovig, terwijl hij op het mozaïek wijst.

„Dit juist! Die bloemen, die duiven, dat mandje met brood. 't Is allemaal uit de Romeinse tijd. Of de mensen toen ook mooie kleuren konden maken, hè? Na twee duizend jaar zijn ze nog helder. Kom mee! We gaan het huis verder bezien.”

Hij brengt zijn gasten naar de ruime slaapkamers, waar lage rustbedden staan. Daarna gaat hij hen voor naar de badkamer. Het bad, veel groter dan een nieuwerwetse badkuip, is in de vloer verzonken. Met een trapje van twee treden daalt men er in af.

„En nu gaan we eens naar de centrale verwarming kijken,” zegt de burgemeester.

Wim lacht en knipoogt tegen Aaltje. De Romeinen hebben prachtige huizen gebouwd; dat kunnen zij hier zien. Maar nu neemt de burgemeester hen in het ootje. Centrale verwarming is van de nieuwe tijd. Die was er honderd jaar geleden nog niet eens.

De burgemeester gaat hen voor naar een grote kelder. Daar

staat een stenen kachel. Hij brandt niet; natuurlijk niet, want het is warm weer. Maar de burgemeester trekt de vuldeur open en laat de rooster zien. Het is een echte kachel.

„Waar is de waterketel?” vraagt Wybo, die ook aan fopperij denkt.

„Die is er niet.”

Wim en Aaltje lachen.

Zie je wel; het is een grapje van de burgemeester.

Maar deze vervolgt: „De Romeinen verwarmden hun huizen niet met heet water, zoals wij bij centrale verwarming meestal doen, maar met rook en hete lucht. Kijk maar.” Hij laat de rookkanalen zien, die van de kachel door het huis lopen, onder de vloer door. Het is een heel net van stenen buizen, dat overal warmte brengen kan.

De Nederlanders staan versteld. Die Romeinen waren warempel niet minder knap dan de mensen van deze tijd.

Uit de Romeinse villa wandelen ze weer naar de auto.

Nu hebben ze gezien, hoe Paulus op Malta gelogeed heeft. Maar is er nog een verder spoor? De apostel is immers maar drie maanden op het eiland geweest.

„Paulus heeft hier een gemeente gesticht,” zegt de burgemeester. „Publius was de eerste voorganger. We gaan nu eens kijken in onze oudste christelijke kerk.”

Ze stappen weer in en rijden door het landschap, dat met al de muren om de akkers wel een land van stenen lijkt.

Er komt een stad in 't zicht met veel kerktorens, rijk versierd met peren en pieken, transen en ommegangen. De kerken bij die torens zijn hoog en groot en prachtig. In een van deze kerken moeten zij vast zijn.

Doch de auto rijdt voorbij de mooie kerken. Ze komen tussen armelijke, oude huizen. De burgemeester stopt op een klein plein. Er is geen kerk te zien.

Ze gaan naar een eenvoudig huis, zo lijkt het tenminste. Maar het is geen huis. Het is de ingang van een onderaardse gang,

die schuin naar beneden loopt. Er branden zwakke lampjes. Na het schelle zonlicht buiten is het er donker.

Ze lopen de gang in. Hun voetstappen klinken hol. Aan de grauwe wanden glinsteren grillige strepen in het flauwe lamplicht. Net of er slakken kruipen. Aaltje heeft vaders hand gevat: zij vindt 't hier eng. Wim, die in de Romeinse villa overal liep te kijken, blijft nu ook dicht bij zijn vader. Hij vindt 't heel vreemd dat ze de grond in gaan. Komen zij zo bij een kerk?

De schuine gang gaat over in een ruwe, stenen trap. De treden zijn erg glibberig. Wim moet zich steunen aan de wand om niet te vallen; die wand is kil en vies.

„Dit is de kerk,” zegt de burgemeester, als ze onder aan de trap zijn.

Is dit de kerk? Het is een holl

De burgemeester wijst op een verhoging achterin. „Daar werd het avondmaal gevierd; er stond een lage tafel.” Hij wijst op een smalle, nog hogere verhoging in een hoek: „Hier zat de leraar, als hij preekte. Waar wij nu staan, stond de gemeente.” Wim vindt het vreemd dat die oude christenen een holl voor kerk gebruikten, terwijl zij zulke mooie huizen hadden als de Romeinse villa die zij zopas zagen.

„Ho, ho,” antwoordt de burgemeester. „Publius had wel een mooi huis, maar alle christenen zeker niet. De meesten waren heel eenvoudige mensen en woonden in armelijke hutten. Maar armoede was niet de reden, waarom zij deze onderaardse kerk in het gesteente uitgehouwen hebben. Ik denk dat zij in de aller-eerste tijd wel in Publius' villa tezamen gekomen zijn. Na Publius zijn er echter andere gouverneurs geweest. Die waren heidenen. Sommigen van hen hebben de christenen vervolgd. Toen moesten zij hun samenkomsten in het verborgen houden. Zij mochten ook hun doden niet begraven. Zij moesten ze verbranden. Dat was gewoonte in die tijd. Het was in Rome wet. Maar de christenen wilden hun doden niet verbranden. Zij wilden hen begraven, zoals de Here Jezus ook begraven was. Daar-

om hebben zij hun doden hier in het geheim begraven. Kom maar eens mee."

Zij wandelen door een lange gang met nissen links en rechts. Daarna komt weer een gang en dan nog een, en overal zijn nissen links en rechts.

Aaltje houdt vaders rechterhand stijf vast. Wim heeft zijn linkerhand gegrepen. Vader voelt dat zijn kinderen bang zijn in de catacomben.

Hij zegt: „Wij hoeven toch niet bang te zijn. De christenen in de graven wachten op de jongste dag, wanneer de Heer terugkomt op de wolken. Wel, daarop wachten wij toch ook.”

Aaltje knikt. Dit is zo. Maar zij houdt toch vaders hand stijf vast. 't Is hier zo donker en de voetstappen klinken hol, en in die nissen liggen zoveel mensen en in de kleine nissen ook zoveel kinderen begraven.

Wim wil niet langer bang zijn. Hij laat zijn vaders hand los. Maar erg op zijn gemak is hij toch niet. Hij is blij als ze de catacomben uit zijn en weer de trap opgaan en daarna door de schuine gang omhoog. Daar ziet hij het daglicht weer, de zon! Op straat haalt hij diep adem.

„Moeten we nog verder het spoor van Paulus volgen?” vraagt de burgemeester.

Aaltje kijkt een beetje smekend naar haar vader op. „Maar niet,” zegt ze.

De burgemeester glimlacht. „Nu is het niet meer eng en somber, hoor. We gaan nu zien hoe groot en goed het alles is geworden, nadat de vervolgingen hadden opgehouden.”

Dan wil Aaltje wel mee.

Zij gaan naar Mdina, de stad der kerken.

De auto laten zij buiten de stad staan en ze wandelen over een stenen brug en door een hoge poort. Het is zeer rustig in de stad. Er wandelen een paar vrouwen en een priester. Door een ijzeren hek zien zij een tuin, waar mannen rondlopen in lange gewaden met rozenkransen in de hand; hun lippen prevelen

gebeden. Uit een huis klinkt zacht gezang van vrouwen. Uit vele kerken ruist muziek.

De burgemeester leidt zijn gasten naar de grootste kerk. Door zware deuren komen zij in een ruim voorportaal. Daar zijn weer deuren en dan . . .

De kerk! Het zonlicht valt door heerlijk beschilderde ramen binnen. De vloer is van mozaïek, nog kleuriger dan dat in de Romeinse villa. De muren en de zuilen zijn behangen met schilderijen. Het dak is zo hoog dat 't lijkt of het tot in de hemel reikt. Bij het hoogaltaar glanst zijde, flonkert goud en praalt een overdaad van bloemen.

„Dit is gegroeid uit de oneraardse kerk!” zegt de burgemeester fier. Aaltje en Wim zijn stil bij al de pracht.

Hun vader knikt. Hij vindt het ook schoon. En toch . . .

De burgemeester leidt hen naar een hoek van de kerk. Daar hangt een simpele wollen doek, die hij voorzichtig en eerbiedig wegneemt, alsof er iets, nòg schoner en heerlijker dan hij reeds heeft getoond, te voorschijn zal komen.

Er hangt . . . een ijzeren zwaard. Het lemmet is geroest; de houten greep is half vermolmd.

Wat moet die oude sabel in de fraaie kerk en waarom laat de burgemeester van al de schatten van de kerk dit zwaard met zoveel eerbied zien?

„Dit is,” zegt hij, „het zwaard van Godfried van Bouillon. Die grote held van de eerste kruistocht droeg het, toen hij als eerste van de christen-riders Jeruzalem binnentrok. Malta is er trots op dat het dit zwaard, dat de weg naar de heilige stad gebaad heeft, mag bewaren.”

Wim kijkt met andere ogen naar het zwaard. Zijn vader zegt: „Het is zeker een eer voor Malta, dat het dit zwaard bewaren mag.” Maar het is net of hij een ander spoor van Paulus heeft verwacht.

De burgemeester leidt hen naar een lange, met goud beslagen kist. Hij licht het deksel. Er ligt een doodgewone stok in, vol

met molmgaten. „Dit is de reisstaf van Paulus,” zegt hij. „Die heeft de apostel meegevoerd op al zijn zendingsreizen.”

„Dàt is het spoor van de apostel!” zegt Wims vader gretig.

De burgemeester schijnt wel wat verlegen met de geestdrift, die zijn gast nu toont. „Het is niet volkomen zeker of het wel de echte staf van Paulus is,” zegt hij aarzelend. „Er zijn meer kerken, in Italië, in Griekenland, in Spanje, die zeggen dat zij de reisstaf van de apostel hebben. Ik geloof wel, dat dit de echte is, maar . . .”

„Och, is dat zo belangrijk?” vraagt Wims vader. „Is het niet veel belangrijker dat wij weten wat Paulus met zijn reisstaf heeft gedaan? Hij is ermee getrokken door woestijnen en over bergen, van stad tot stad, door Klein-Azië en door Griekenland en wie weet waar nog meer heen, en hij heeft daar Christus gepredikt. Hij heeft als het ware met zijn staf de wereld voor het Christendom opengestoten. Dat is veel meer dan Godfried van Bouillon gedaan heeft met zijn zwaard. Paulus met zijn reisstaf was belangrijker dan Godfried en al de kruisvaarders met hun zwaarden en lansen en bogen. En de reisstaf wijst méér het spoor van Paulus aan dan deze hele kerk met al haar pracht en praal.” De burgemeester kan zijn gast niet helemaal volgen. Een Maltheser ziet die dingen blijkbaar anders dan een Nederlander. Wim en Aaltje begrijpen hun vader ook niet recht.

Ze gaan naar buiten, ze rijden uit Mdina weg. Nu maken ze een lange rit door een heuvelachtig landschap. Overal zijn kerken. Malta is een eiland van kerken. Er is wel veel gegroeid uit het oneraardse hol, waar zij straks zijn geweest. De prediking van Paulus heeft rijke vruchten gedragen.

Op een heuveltop laat de burgemeester de auto stilhouden.

„Nog een spoor van Paulus,” zegt hij, wijzend naar het dal voor hen.

Wim ziet een aantal pilaren, gebroken en geknot, geschonden door de tijd.

„Is dat misschien een kerk geweest?” vraagt zijn vader.

„Nee, dit is de ruïne van een arena. Ziet u die ovale vorm van het middenveld? De pilaren daar rondom heen hebben de tribune gedragen. En ginds zijn nog de brokstukken te zien van de paardestallen en de hokken van de wilde dieren.”

Wim ziet het. Hij weet ook wel iets van de arena's der Romeinen. Meester op school heeft ervan verteld. Men deed er aan hardlopen, vèr- en hoogspringen. Er werden ook wagenrennen gehouden. Er vochten gladiatoren. En Christenen werden er voor de wilde dieren geworpen. Bedoelt de burgemeester dat Paulus in deze arena gemarteld is? Maar er staat toch in de bijbel dat Paulus op Malta grote vriendelijkheid heeft ondervonden?

„U bedoelt dat de apostel in zijn brieven graag schreef over de arena en over de wedstrijden, die daarin gehouden werden?” vraagt vader.

„Juist,” zegt de burgemeester.

„Waar, vader, waar?” vraagt Wim.

„Vanavond,” antwoordt vader.

Die avond voor het naar bed gaan leest de kapitein naar zijn gewoonte uit de bijbel, die van het gezonken schip gered is.

„Hier is het, Wim,” zegt hij. „Paulus over de arena:

... Weet gij niet, dat zij, die in de renbaan lopen, allen wel lopen, doch dat slechts één de prijs kan ontvangen? Loopt dan zó dat gij die behaalt! En al wie aan een wedstrijd deelneemt, beheerst zich in alles; zij om een vergankelijke erekrans te verkrijgen, wij om een onvergankelijke. Ik loop dan ook niet maar in den blinde, en ik ben geen vuistvechter, die zo maar in de lucht slaat ...

Begrijp je wat de apostel hiermee bedoelt, Wim?”

„Ik denk het wel,” zegt Wim. „Je moet je erg inspannen en alleen maar letten op het doel.”

Zijn vader slaat een ander hoofdstuk op. „Dit gaat weer over de arena:

... Vergetende hetgeen achter is en mij strekkende naar hetgeen voor is, jaag ik naar de prijs . . .

Zie je de looper rennen, Wim?"

Wim knikt.

Weer bladert vader in de bijbel. „Nu is de apostel oud geworden. Nog eenmaal heeft hij het over de arena. Luister maar: Ik heb de goede strijd gestreden, ik heb mijn loop ten einde gebracht, ik heb het geloof behouden; voorts ligt voor mij gereed de krans der rechtvaardigheid, welke te dien dage de Here, de rechtvaardige rechter, mij zal geven . . .

Begrijpen jullie dit?" vraagt vader aan zijn kinderen.

„De loop, dat is het leven. De goede strijd, dat is de strijd voor Koning Jezus," antwoordt Wim.

„En de krans betekent dat Paulus als overwinnaar de hemel binnen ging," voegt Aaltje er aan toe.

„Juist," zegt vader. „Maar er staat nog iets bij. Die krans, zegt Paulus, is niet alleen voor mij, maar ook voor allen, die zijn verschijning hebben liefgehad. En wat betekent dit?"

„Dat de hemel is voor allen, die de Here Jezus liefhebben," antwoordt Aaltje.

VIII

NIET ACHTEROM ZIEN, MAAR VOORUIT

Dit is de dag van het vertrek van Malta. Er gaat vandaag een passagiersboot naar Londen, de Queen of Malta.

Des morgens gaan Wybo, Wim en Aaltje met hun ouders naar Guiseppi om hem en zijn vrouw en zoons te danken voor de redding. Zij zitten weer in het eenvoudige huis, waar zij die nacht, nat en verkommerd, onderdak gevonden hebben. In de haard,

waarbij zij zich toen warmden, ligt nu slechts koude as, maar vuur is ook niet nodig, want buiten straalt de zon met kracht. „Wij kunnen u nooit genoeg danken,” zegt vader tot de boer. Guiseppi maakt een afwerend gebaar. „Geen dank. Geen dank. Wij hebben prettige gasten aan u gehad. Aan u allen de eerste nacht, en aan de stuurman, de machinisten en matrozen al deze dagen. En bovendien: wij zouden slechte leerlingen van onze apostel Paulus zijn, als wij u niet geholpen hadden.”

In het landhuis heeft de burgemeestersvrouw een afscheidsmaal bereid. Het hoofdgerecht is deze keer macaroni met piepkuiken. Zij drinken er een lichte landwijn bij.

„Wat bent u toch gastvrij en vriendelijk,” zegt moeder.

Maar ook de burgemeestersvrouw wil van geen dank horen, zómin als Guiseppi en zijn vrouw. Sinds de apostel Paulus op Malta is gestrand, is het een eer voor alle eilanders aan schipbreukelingen hulp en bijstand te verlenen.

Na het eten wordt de Ford erg vol. Vier grote mensen en vier kinderen gaan erin, want het hele burgemeestersgezin brengt de gasten weg. Wybo gaat per bus met de andere leden der bemanning.

De Queen of Malta laat haar stoomfluit loeien. Het zware geluid weerkaatst tegen de hoge heuvels, die de haven van La Valetta aan alle kanten omringen. De boot stoomt langzaam achteruit, totdat ze los is van de steiger. Vervolgens zwaait ze in de wijde haven.

Die van de Albatros staan op het promenadedek.

Nu heeft de boot de zwaai gemaakt; hij stoomt vooruit.

Wim en Aaltje wuiven met hun zakdoeken.

Op het puntje van de steiger staan Carlo en Maria met hun ouders. Zij zwaaien allemaal terug.

De boot vaart naar de havenmond. Wim en Aaltje wuiven nog steeds naar hun vrienden op de steiger.

„Hé! Hallo!” horen de kinderen. De stem komt uit de diepte.

Wim en Aaltje kijken over de verschansing naar beneden.

Daar is de gondelier. Hij staat te roeien in zijn boot, maar nu Wim en Aaltje van het promenadedek van de Queen of Malta naar hem wuiven, licht hij een riem uit de dol en zwaait ermee en roept: „Vaarwel, Hollandse vrienden!”

En Wim en Aaltje roepen naar hem: „Dag, gondelier! Wij hebben fijn met je gevaren. En wat dat ongeluk aangaat, dat is best afgelopen. Daar staat Maria op de pier, gezond en well”

De grote boot loopt snel. Hij is de gondel zó voorbij. Die gaat nu op de hekgolf dansen. Het is ditmaal niet erg. De gondelier is alleen in zijn boot. Hij gaat er niet eens voor zitten. Wijdbeens vangt hij alle schommelingen van zijn gondel op.

De Queen of Malta zwenkt om de heuvel, die de havenmond aan het oog onttrekt. Hier komt de deining van de zee aanrollen. De grote boot voelt het niet eens. Pas als ze in volle zee zijn, begint zij licht te deinen op een lange golflslag.

Wim kijkt naar de kuifjes op de golven en naar de zon, die in het westen daalt. Na een poos ziet hij weer achterom naar Malta. La Valetta is weg. Je ziet de stad niet meer; er is ook niets te ontdekken van de haven. Wim kan de havenmond, waar zij pas uitgevaren zijn, niet eens meer vinden. De kust van Malta is weer één rij rotsen. De witte branding springt tegen die rotsen op en holt ze uit, elk schip bedreigend dat op de kust verzeilt. Ginds ligt het wrak van de Albatros. Een puntje van de boeg is alles wat nog boven water uitsteekt. De branding rolt daar telkens overheen. Hij sloopt de laatste resten van de kustvaarder. „Ons goede schip,” zegt vader treurig. Het gaat hem zeer aan het hart dat hij de Albatros verloren heeft.

Wim staart ook stil en star naar het schip en Aaltje huivert, ofschoon het helemaal niet koud is.

Moeder merkt wel dat ze alle drie een beetje triest zijn. Zij zegt: „Wij hebben nog lang niet ondervonden wat Paulus ondervonden heeft.”

Wim kijkt zijn moeder aan. Zij hebben toch óók schipbreuk geleden?

Vader weet, waarop moeder doelt. „Paulus heeft veel meer leed gehad dan wij. Hij is vaak gezeseld, dikwijls door rovers uitgeschud, eens gestenigd zodat de mensen dachten dat hij dood was, verscheiden keren in de gevangenis geworpen. Wel driemaal heeft hij schipbreuk geleden.”

„Juist,” zegt moeder. „Maar hij bleef onder dat alles goedsmoeds, omdat hij vergat hetgeen voorbij was en zich strekte naar wat vóór hem lag. Hij joeg in de renbaan naar de prijs. En de prijs, die hij kreeg, is er ook voor ons, als wij zó lopen.”

„Je hebt gelijk, moeder,” geeft vader toe. „Wij moeten Paulus tot ons voorbeeld nemen: niet achterom zien, maar vooruit.” Een wolk trekt weg van zijn gezicht. Hij vat weer moed.

Die nacht slaapt Aaltje lekker op het grote schip. De volgende morgen gaat zij met haar moeder naar het dek. Er staat een kleurige regenboog hoog boven zee.

„Kijk, moeder, de regenboog is er weer.”

„Ja, kind,” zegt moeder warm. „Dit is het teken van Gods trouw, die wij op Malta hebben ondervonden.”

INHOUD

I. Wim aan het roer	7
II. Aaltje krijgt een kruikje	14
III. Storm bij Malta	21
IV. In groot gevaar	30
V. Gastvrijheid op Malta	38
VI. Een gondelvaart en zijn gevolgen	48
VII. Het spoor van Paulus	61
VIII. Niet achterom zien, maar vooruit	72